

S-DU PAO-LO SIA PEH LO-MÔ NYING

GO SHÜ-SING. 使徒保罗写拔罗马人个书信

Lm. I.

NGÔ Pao-lo, Yiæ-su Kyi-toh-go nu-boh, be dziao-læ tso s-du, feng-p'a ky'i djün Jing-ming-go foh-ing,—² ziu-z Gyi tsao-yi t'ôh Gyi-go sin-cü-nying læ Sing-shü-li sô ing-hyü-go,³ z ts-tin Gyi Ng-ts Yiæ-su Kyi-toh ah-lah-go Cü; tsiao nyüoh-sing z dzong Da-bih-go ts-seng ka sang-c'ih-læ;⁴ tsiao sing-jün-go ling-sing, we-leh si-ts tsæ weh, yüong do neng-ken feng-ming Gyi z Jing-ming-go Ng-ts:⁵ ah-lah dzong Gyi-go siu-li teh-djôh eng-we teng s-du-go tsih-veng, hao s-teh væn-koh-go pah-sing [1]siang-sing i-jing, peh Gyi-go ming-deo teh-djôh yüong-wô;⁶ ng-lah yia dzæ gyi nen, z Yiæ-su Kyi-toh sô dziao-læ-go;—⁷ næn-kæn mōng-mōng long-tsong læ Lo-mô z Jing-ming sô ts'ing-æ, be dziao-læ tso sing-du go: Dæn-nyün Jing-ming ah-lah T'in-Vu, teng Cü Yiæ-su Kyi-toh, s-lôh eng-we bing-en peh ng-lah.

我保罗，耶稣基督个奴仆，被召来做使徒，分派去传神明个福音，——²就是其早已托其个先知人来圣书里所应许个，³是指点其儿子耶稣基督阿拉个主。照肉身是从大辟个子孙介生出来；⁴照圣

善个灵性，为了死仔再活，用大能干分明其是神明个儿子。⁵ 阿拉从其个手里得着恩惠等使徒个职份，好使得万国个百姓相信依顺[1]，拨其个名头得着荣华，⁶ 尔拉也在其内，是耶稣基督所召来个。——⁷ 难间望望拢总来罗马是神明所亲爱，被召来做圣徒个。但愿神明阿拉天父，等主耶稣基督，赐落恩惠平安拨尔拉。

[1] 'Ôh wô, i-jing keh siang-sing-go dao-li. 或话，依顺箇相信个道理。（原注）

⁸ NGÔ sin we-leh ng-lah cong-nying, k'ao-djôh Yiæ-su Kyi-toh ken-zia ngô-go Jing-ming, ing-we ng-lah siang-sing-go sing t'in-'ô veng-ming. ⁹ Ngô djün Gyi Ng-ts-go foh-ing [1] sing-li sô voh-z-go Jing-ming hao teng ngô tso te-tsing, ngô dza-nyiang z-k'eh kyi-nyiæn ng-lah; ¹⁰ tao-kao li-hyiang z-djông lœ-tih gyiu, 'ôh-tsia, tsiao Jing-ming-go ts-i, ngô cong-ü neng-keo teh-djôh t'a-bing-go lu tao ng-lah u-sen lœ. ¹¹ Ngô z ôh-siang iao k'en ng-lah, hao cün-s-peh ng-lah soh-go ling-leh-kying-go eng-s, s-teh ng-lah we kyin-kwu; ¹² ziu-z we-leh ah-lah liang-'ô siang-sing-go sing, ngô [2] lœ ng-lah cong-nyiang hao dô-kô teh-djôh en-ƿe.

⁸ 我先为了尔拉众人，靠着耶稣基督感谢我个神明，因为尔拉相信个心天下闻名。⁹ 我传其儿子个福音心里所服侍^[1]个神明好等我做对证，我咋样时刻记念尔拉。¹⁰ 祷告里向时常来的求，或者，

照神明个旨意，我终于能够得着太平个路到尔拉乌碎来。¹¹ 我是恶想要看尔拉，好转赐拨尔拉啥个灵勒紧个恩赐，使得尔拉会坚固。¹² 就是为了阿拉两下相信个心，我来尔拉中央好^[2]大家得着安慰。

[1] 'Ôh wô, yüong ling-sing voh-z: k'en I'e. 4. 23. 24. Fl. 3. 3. 或话，用灵性服侍。看 I'e. 4. 23. 24. Fl. 3. 3. (原注)

[2] 'Ôh wô, teng ng-lah tu hao t. y. t. 或话，等尔拉都好..... (原注)

¹³ Hyüong-di, ngô feh iao ng-lah feh ming-bah, ngô le-ts' yiu ding-kwe iao tao ng-lah u-sen læ, hao læ ng-lah cong-nyiang siu-tin ko-ts, ziang læ keh-sing yü-to-go bih-koh-nying; tsih-z ih-hyiang yiu tsu-kah. ¹⁴ Feh-leng veng-yüô ts'u-mæn, ts'ong-ming nyü-beng nying, ngô tu z gyi-lah tsa-wu. ¹⁵ Z-ka, dzing ngô lih-liang, ngô yia dzing-nyün læ djün foh-ing peh ng-lah Lo-mô nying t'ing.

¹³ 兄弟，我弗要尔拉弗明白，我屡次有定规要到尔拉乌碎来，好来尔拉中央收点果子，像来箇星余多个别国人，只是一向有阻隔。¹⁴ 弗论文雅粗蛮，聪明愚笨人，我都是其拉债户。¹⁵ 是介，尽我力量，我也情愿来传福音拨尔拉罗马人听。

¹⁶ Ngô z feh wông-k'ong Kyi-toh-go foh-ing; ing-we keh z Jing-ming-go neng-ken hao kyiu væn-pah siang-sing cü-kwu, sin z Yiu-t'a nying, 'eo-deo Hyi-lah nying. ¹⁷ Ing-we Jing-ming-go kong-yi læ foh-ing hyin-c'ih-læ, ziu-z dzong siang-sing ka lœ, yia z peh siang-sing cü-

kwu go: ziang yiu sia-tih, wô, “Tsing-dzih ny ing z dzong siang-sing hao weh.” [Hp. 2. 4.]

¹⁶ 我是弗惶恐基督个福音，因为箇是神明个能干好救凡百相信主顾，先是犹太人，后头希腊人。¹⁷ 因为神明个公义来福音显出来，就是从相信介来，也是拨相信主顾个。像有写的，话：「正直人是从相信好活。」 [Hp. 2. 4.]

¹⁸ JING-MING-GO ô-wông z dzong t'in-li hyin-c'ih-læ, iao vah væn-pah feh gyin-sing feh tsing-dzih cü-kwu, ziu-z yüong feh tsing-dzih-go 'ang-we ah-djü tsing dao-li go. ¹⁹ Ing-we Jing-ming-go z-ken, z ny ing sô neng-keo hyiao-teh-go, tu læ gyi [1]sing-li ming-ming patong; z Jing-ming Zi hyin-c'ih-læ peh gyi go. ²⁰ Jing-ming k'en-feh-c'ih-go z-ken, ziu-z Gyi üong-yün neng-ken teng Jing-t'i, dzong k'æ-bih t'in-di yi-læ, we-leh Gyi sô zao-go væn-veh, ziu k'en-c'ih-de; [2]s-teh gyi-lah m-kao hao t'e-t'ôh. ²¹ Ing-we gyi-lah, se-tsuh hyiao-teh Jing-ming, m-teh ziang Jing-ming ka kwe yüong-wô peh Gyi, yia m-teh ken-zia Gyi; fæn-cün k'ong-deo nyi-leng, gyi-lah feh ming-bah-go sing yia long-leh heh-en-de. ²² Zi wô zi ts'ong-ming-go, z pin-leh nyü-beng; ²³ ziu pô keh-we ve wæ-diao Jing-ming-go yüong-wô, diao-leh we wæ-diao go ny ing teng fi-gying tseo-siu djong-dzi-go siang-mao.

¹⁸ 神明个愴惶是从天里显出来，要罚凡百弗虔心弗正直主顾，就是用弗正直个行为压治眞道理个。¹⁹ 因为神明个事干，是人所能够晓得个，都来其心里^[1]明明摆东，是神明自显出来拨其个。²⁰ 神明看弗出个事干，就是其永远能干等神体，从开辟天地以来，为了其所造个万物，就看出了，使得^[2]其拉呒告好推托。²¹ 因为其拉，虽即晓得神明，呒得像神明介归荣华拨其，也呒得感谢其。反转空头议论，其拉弗明白个心也弄勒黑暗了。²² 自话自聪明个，是变勒愚笨，²³ 就把箇位軀坏掉神明个荣华，调了会坏掉个人等飞禽走兽虫豸个相貌。

[1] 'Ôh wô, min-zin. 或话，面前。（原注）

[2] 'Ôh wô, z-ka. 或话，是介。（原注）

²⁴ Jing-ming sô-yi eo gyi-lah ze zi-go yüôh-sing 'æn-lôh ſe-u z-ken, dô-kô tsao-t'ah zi-go kyi-sing: ²⁵ ing-we gyi-lah z pô Jing-ming-go tsing dao-li diao-leh hyü-kô-go, wa-jiu kying-djong voh-z zao-c'ih-læ-go tong-si [1]ko-jü zao gyi go Cü; Gyi z üong-yün kæ tsæn-me-go. Üô-meng. ²⁶ Sô-yi Jing-ming eo gyi-lah 'æn-lôh tao-me-go s-yüôh: gyi-lah nyü-nying we pô 'eh-li-go yüong-dziang diao-leh feh 'eh-li-go yüong-dziang: ²⁷ nen yia z-ka we ky'i-diao nyü-nying 'eh-li-go yüong-dziang, liang-'ô yüôh-ho fah-dong, nen ts'eo nen læ-tih tso weng-tsiang z-ken; z-ka læ zi-go sing-zông teh-djôh gyi-lah ts'ô-lu ing-teh-go pao-ing.

²⁴ 神明所以讴其拉随自个欲心陷落秽污事干，大家糟蹋自个肌身。²⁵ 因为其拉是把神明个真道理调了虚假个，还有敬重服侍造出来个东西过如^[1]造其个主，其是永远该赞美个。亚们。²⁶ 所以神明讴其拉陷落倒霉个私欲。其拉女人会把合理个用场调了弗合理个用场。²⁷ 男也是介会弃掉女人合理个用场，两下欲火发动，男凑男来的做混帐事干，是介来自个身上得着其拉岔路应得个报应。

[1] 'Ôh wô, feh ky'i-voh-z. 或话，弗去服侍。（原注）

²⁸ Gyi-lah kyi-jün ky'i-diao Jing-ming feh dziah læ i-li, Jing-ming ziu eo gyi-lah ^[1]dzeng wu-du-go sing, ky'i tso fi-li z-ken: ²⁹ tsin-pin ih-ts'ih-go ūa-c'ü, kæn-ying, ôh-doh, t'en-sing, ôh-i; c'ong-mun tu-gyi, hyüong-sah, tsang-teo, kæn-tsô, boh-dzing; wa-yiu pun-cü, ³⁰ pông-hwe, ün-'eng Jing-ming, ky'i-vu nyung-kô, kyiao-ngao, c'ô-dæn, kyi-pin-pah-c'ih, we-nyih vu-meo; ³¹ m-li-sing, m-sing-iah, m-jing-sing, ün-ky'i feh k'eng hyih, 'ao-vu æ-lin-sing. ³² Gyi-lah se-tsih ming-ming hyiao-teh tso keh-cü-ka z-ken cü-kwu, tsiao Jing-ming-go tsing-dzih, kæ si; fi-dæn zi læ-tih tso, ziu-z bih-nying læ-tih tso yia we hwun-hyi.

²⁸ 其拉既然弃掉神明弗着来意里，神明就讴其拉存糊涂个心^[1]，去做非礼事干。²⁹ 沾边一切个坏处，奸淫、恶毒、贪心、恶意，充满妒忌、凶杀、争斗、奸诈、薄情，还有搬嘴、³⁰ 谤毁、怨恨神明、欺侮人家、骄傲，扯淡、机变百出、违逆无谋，³¹ 忪理

性、呒信约、呒人性、怨气弗肯歇、毫无哀怜心。³² 其拉虽即明明晓得做箇株介事干主顾，照神明个正直，该死。非但自来的做，就是别人来的做也会欢喜。

[1] 'Ôh wô, sông-diao liang-sing. 或话，丧掉良心。（原注）

Lm. II.

SÔ-YI ng, ze-bin jü, læ-tih p'un-tön *bih-nying*, zi yia z m-kao hao t'e-t'ôh: ng p'un-tön *bih-nying* soh-go u-sen, ziu-z keh u-sen ding zi-go ze; ing-we ng p'un-tön-go cü-kwu zi yia læ-tih tso keh-sing z-ken.² Tso keh-cü-ka z-ken cü-kwu, ah-lah hyiao-teh Jing-ming z tsiao tsing-li p'un-tön gyi.³ Næn-kæn ng læ-tih p'un-tön tso keh-cü-ka z-ken cü-kwu, zi yia læ-tih tso, ng ts'eng-ts'eng ng-zi hao to-bi Jing-ming-go p'un-tön ma?⁴ Wa-z ng k'en-ky'ing Gyi fu-tsoh-go dz-æ, kw'un-shü," jing-næ; feh hyiao-teh Jing-ming-go dz-æ z iao ying-dao ng we-sing-cün-i:⁵ yi z 'eo zi feh k'eng hwe-kæ go ngang sing-dziang, zi læ-tih tsih-hyüoh ô-wông tao Jing-ming hyin-c'ih tsing-dzih-go p'un-tön keh ô-wông-go nyih-ts ma?⁶ Keh-go z-'eo Gyi tsiao kôh-nying-go 'ang-we we pao-ing gyi:⁷ keh-sing næ-sing 'ang jün, siang teh-djôh yüong-wô teng t'i-min teng feh wæ-diao-go *foh-ky'i* cü-kwu, we s-peh gyi üong-

yün weh-ming;⁸ keh-sing kæn-kyi-go, feh i tsing dao-li, tsih i zia dao-li cü-kwu, ky'i-sing teng ô-wông,⁹ wæn-næn teng kw'eng-kw'u, iao kô peh ih-ts'ih tso ôh z-ken go, sin z Yiu-t'a ny ing, 'eo-deo^[1] Hyi-lah ny ing;¹⁰ dæn-z yüong-wô teng t'i-min teng t'a-bing iao s-peh ih-ts'ih 'ang-jün-go; yia sin z Yiu-t'a ny ing, 'eo-deo^[1] Hyi-lah ny ing.¹¹ Ing-we Jing-ming z 'ao-vu p'in-ky'üoh go.

所以尔，随便谁，来的判断别人，自也是呒告好推托。尔判断别人啥个鸟碎，就是箇鸟碎定自个罪。因为尔判断个主顾自也来的做箇星事干。² 做箇株介事干主顾，阿拉晓得神明是照眞理判断其。³ 难间尔来的判断做箇株介事干主顾，自也来的做，尔忖忖尔自好躲避神明个判断吗？⁴ 还是尔看轻其富足个慈爱、宽恕、忍耐，弗晓得神明个慈爱是要引导尔回心转意。⁵ 又是候自弗肯悔改个硬心肠，自来的积蓄悞惶到神明显出正直个判断箇悞惶个日子吗？⁶ 箇个时候其照各人个行为会报应其。⁷ 箇星耐心行善，想得着荣华等体面等弗坏掉个福气主顾，会赐拨其永远活命；⁸ 箇星奸计个，弗依眞道理，只依邪道理主顾，气性等悞惶，⁹ 患难等困苦，要加拨一切做恶事干个，先是犹太人，后头希腊人^[1]。¹⁰ 但是荣华等体面等太平要赐拨一切行善个，也先是犹太人，后头希腊人^[1]。

¹¹ 因为神明是毫无偏曲个。

[1] Bih-koh-nying. 别国人。 (原注)

¹² Væn-pah m-neh lih-fah væn-ze-go cü-kwu, ziu-z m-neh lih-fah yia we mih-diao: væn-pah yiu-leh lih-fah væn-ze-go cü-kwu, yia iao yüong lih-fah p'un-tön gyi. ¹³ Ing-we læ Jing-ming-go min-zin feh-z t'ing-meng lih-fah cü-kwu *hao sön tsing-dzih*, z i-dzong lih-fah cü-kwu hao sön tsing-dzih. ¹⁴ Keh-sing m-neh lih-fah go bih-koh-nying, ziah sang-dzing we tso lih-fah-go z-ken, gyi-lah se-jün m-neh lih-fah, z zi tōng zi-go lih-fah: ¹⁵ gyi-lah z piao-ming yiu lih-fah-go i-s læ gyi sing-li sia-tih, gyi-lah-go liang-sing yia z tso te-tsing, wa-yiu gyi-lah *sing-li-go ts'eng-deo* [1] ih-pin læ-tih p'i-bing, ih-pin læ-tih feng-p'eo. ¹⁶ Jing-ming t'ôh Yiæ-su Kyi-toh, tsiao ngô-go foh-ing, p'un-tön nying en-me z-ken, læ keh-go nyih-ts *tu iao hyin-c'ih-læ*.

¹² 凡百呒得律法犯罪个主顾，就是呒得律法也会灭掉。凡百有了律法犯罪个主顾，也要用律法判断其。¹³ 因为来神明个面前弗是听闻律法主顾好算正直，是依从律法主顾好算正直。¹⁴ 箖星呒得律法个别国人，若生成会做律法个事干，其拉虽然呒得律法，是自当自个律法。¹⁵ 其拉是表明有律法个意思来其心里写的，其拉个良心也是做对证，还有其拉心里个忖头一边来的批评，一边来的分割[1]。¹⁶ 神明托耶稣基督，照我个福音，判断人暗昧事干，来箇个日子都要显出来。

[1] 'Ôh wô, dô-kô p'i-bing hao-tæ. 或话，大家批评好歹。（原注）

¹⁷ Ng ts'ing-hwu z Yiu-t'a nyiŋ, ng i-z lih-fah, dzæ-ü Jing-ming kw'ô-k'eo; ¹⁸ ng z dziang-'ôh lih-fah go, sô-yi we hyiao-teh *Gyi* ts-i, [1] we bin-pih hao-tæ; ¹⁹ ng zi sön zi z ling hah-ts go, kwông-tsiao en li-hyiang cü-kwu, ²⁰ kao-hyüing beng-nying, k'æ-dao siao-nying, lih-fah li-hyiang yiu cü-sih teng tsing dao-li-go siang-mao. ²¹ Ka-ni, ng we kao bih-nying, m-neh zi kao-kao zi ma? Ng ky'ün *bih-nying* feh t'eo-dao, zi yiu t'eo-dao ma? ²² Ng eo *bih-nying* feh kæn-ying, zi yiu kæn-ying ma? Ng k'eh-ts'eng ngeo-ziang, zi yiu væn-djôh sing-din ma? ²³ Ng dzæ-ü lih-fah kw'ô-k'eo, zi yiu væn lih-fah ta-li Jing-ming feh tseng-djong ma? ²⁴ “We-leh ng-lah, Jing-ming-go ming-deo z peh bih-koh-nying k'eh-ts'eng;” [Y. 52. 5.] ziang læ *Sing-shü* yiu sia-tih.

¹⁷ 尔称呼是犹太人，尔依侍律法，在于神明夸口。¹⁸ 尔是长学律法个，所以会晓得其旨意，会辨别好歹^[1]；¹⁹ 尔自算自是领瞎子个，光照暗里向主顾，²⁰ 教训笨人，开导小人，律法里向有知识等真道理个相貌。²¹ 介呢，尔会教别人，呒得自教教自吗？尔劝别人弗偷盗，自有偷盗吗？²² 尔讴别人弗奸淫，自有奸淫吗？尔刻忖偶像，自有犯着圣殿吗？²³ 尔在于律法夸口，自有犯律法带累神明弗尊重吗？²⁴ 「为了尔拉，神明个名头是拨别国人刻忖。」 [Y. 52. 5.] 像来圣书有写的。

[1] *Yiu-teh fæn*, we ts'ing-tsæn hao z-ken. 有得翻，会称赞好事干。（原注）

²⁵ Kōng-tao tsiu-keh-li, ng ziah-z i-dzong lih-fah, z yiu ih-c'ü go; ziah-z væn-djôh lih-fah, ng-go tsiu-keh-li sön-feh-teh tsiu-keh-li. ²⁶ Ziah-z m-tsiu-keh-li cü-kwu we pao-siu lih-fah-go feng-fu, gyi se-jün m-tsiu-keh-li, næn-dao feh we sön yiu tsiu-keh-li ma? ²⁷ Wa-yiu keh peng-læ m-tsiu-keh-li cü-kwu, ziah we siu-djü lih-fah, næn-dao feh we kô ze peh ng, yiu-leh *lih-fah-go* veng-z teng tsiu-keh-li wa we væn-djôh lih-fah go ma? ²⁸ Ing-we bing feh-z nga-kwông-min *tso Yiu-t'a nyiing*, ziu sön *Yiu-t'a nyiing*; bing feh-z nga-kwông-min nyüoh-sing-zông *yiу tsiu-keh-li*, ziu sön tsiu-keh-li: ²⁹ z sing li-hyiang *tso Yiu-t'a nyiing* ziu sön *Yiu-t'a nyiing*; tsiu-keh-li yia z sing-li-go, z dzæ-ü ling-ky'i, feh dzæ-ü veng-z; keh-go cü-kwu feh-z nyiing sô ts'ing-tsæn, z Jing-ming ts'ing-tsæn-go.

²⁵ 讲到周割礼，尔若是依从律法，是有益处个；若是犯着律法，尔个周割礼算弗得周割礼。²⁶ 若是呒周割礼主顾会保守律法个吩咐，其虽然呒周割礼，难道弗会算有周割礼吗？²⁷ 还有箇本来呒周割礼主顾，若会守住律法，难道弗会加罪拨尔，有了律法个文字等周割礼还会犯着律法个吗？²⁸ 因为并弗是外光面做犹太人，就算犹太人；并弗是外光面肉身上有周割礼，就算周割礼。²⁹ 是心里向做犹太人就算犹太人。周割礼也是心里个，是在于灵气，弗在于文字。箇个主顾弗是人所称赞，是神明称赞个。

Lm. III.

Ka-ni, tso Yiu-t'a ny ing yiu soh-go kah-nga hao-c'ü ni? ziu tsiu-keh-li yiu soh-go ih-c'ü ni? ² Dziu yiang-yiang k'en-læ gyi-lah ih-c'ü z to-go: di-ih, z Jing-ming-go tsiao-shü t'oh-fu gyi. ³ Gyi-cong ziah yiu m-sing-jih-go, keh z dza-go? gyi-lah m-sing-jih næn-dao we fi-diao Jing-ming-go sing-jih ma? ⁴ Tön-tön ve-go: ziu-z væn-pah ny ing tu z shih-hwōng-go, Jing-ming tsong z dzing-jih-go; ziang yiu sia-tih, wô, “S-teh Ng kōng shih-wô z-'eo hao sön tsing-dzih, Ng be p'un-tön go z-'eo hao teh-sing.” [S. 51. 4.]

介呢，做犹太人有啥个格外好处呢？受周割礼有啥个益处呢？²就样样看来其拉益处是多个。第一，是神明个诏书托付其。³其中若有呒信实个，箇是咋个？其拉呒信实难道会废掉神明个信实吗？⁴断断膾个。就是凡百人都是说谎个，神明总是诚实个，像有写的，话：「使得尔讲说话时候好算正直，尔被判断个时候好得胜。」[S. 51. 4.]

⁵ Næn-kæn ngô tsiao ny ing-kô i-s ka kōng: Ah-lah-go feh tsing-dzih ziah we piao-ming Jing-ming-go tsing-dzih, keh dza wô ni? Jing-ming dong-nu vah ah-lah, ky'i feh-z feh tsing-dzih? ⁶ Tön-tön ve-go: ziah-z feh tsing-dzih, Jing-ming dza hao p'un-tön shü-kæn-zōng ni? ⁷ Wa-yiu ngô-go feh dzing-jih ziah we piao-ming Jing-ming-go dzing-

jih, kô-ts'eo Gyi-go yüong-wô; ngô dza-we wa iao ziang væn-nying ka
peh Gyi ding-ze ma? ⁸ Tao feh-jü wô, (tsing-ziang yiu ny ing pông-hwe
ah-lah, tsing-ziang yiu-teh wô ah-lah z ka læ-tih kông,) “Ah-lah ts'ia
tso ūa, ky'i long-c'ih hao læ.” Keh-cü-ka ny ing ding-ze z kong-bing-go.

⁵ 难间我照人家意思介讲。阿拉个弗正直若会表明神明个正直，箇咋话呢？神明动怒罚阿拉，岂弗是弗正直？⁶ 断断舎个。若是弗正直，神明咋好判断世间上呢？⁷ 还有我个弗诚实若会表明神明个诚实，加凑其个荣华。我咋会还要像犯人介拨其定罪吗？⁸ 倒弗如话，（正像有人谤毁阿拉，正像有得话阿拉是介来的讲，）「阿拉且做坏，去弄出好来。」箇株介人定罪是公平个。

⁹ Ka-ni, wa z dza-go? ah-lah Yiu-t'a ny ing yiu soh-go hao-jü bih-ny ing ma? Ih-ngæn m-kao: ah-lah yi-kying ^[1]p'i-bing Yiu-t'a ny ing teng Hyi-lah ny ing tu z zo-ze-liao-go; ¹⁰ ziang yiu sia-tih wô, “Tsing-dzih ny ing m-teh-go, lin ih-go tu m-teh-go: ¹¹ m-teh ih-go ming-bah, m-teh ih-go læ-tih zing Jing-ming. ¹² Tu z tseo ts'ô-lu, dô-kô pin-leh vu-yüong-go: tso liang-jün z-ken z m-teh-go, ziu-z ih-go tu m-teh-go.”

[S. 14. 1-3.] ¹³ “Gyi-lah wu-long z k'æ-kæn-go veng-mo; gyi-lah zih-deo tæn kông hong-p'in: [S. 5. 9.] “gyi-lah cü-jing yiu dzô-go doh-ky'i k'öng-tih.” [S. 140. 3.] ¹⁴ “Gyi-lah mun-k'eo z tsiu-mô teng ôh-doh.”

[S. 10. 7.] ¹⁵ “Gyi-lah kyiah we fi-p'ao ky'i tang-c'ih ny ing-kô hyüih: ¹⁶

gyi-lah tseo-go lu *tsih-yiu* kw'eng-kw'u wæn-næn: ¹⁷ t'a-bing-go lu ih-ngæn feh sih-teh.” [Y. 59. 7, 8.] ¹⁸ “Gyi-lah ngæn-min-zin m-neh p'ô-gyü Jing-ming go sing.” [S. 36. 1.] ¹⁹ Næn-kæn ah-lah hyiao-teh lih-fah sô kông-go tu z kông peh lih-fah ming-'ô-go cü-kwu t'ing; hao seh-djü væn-pah nyiing-go cü-pô, s-teh 'en shü-kæn-zông læ Jing-ming-go min-zin tu voh-ze. ²⁰ Ing-we læ Gyi-go min-zin m-nyiing we-leh lih-fah-go 'ang-we hao sön tsing-dzih: lih-fah *tsih* we peh nyiing hyiao-teh ze.

⁹ 介呢，还是咋个？阿拉犹太人有啥个好如别人吗？一眼呒告。阿拉已经批评^[1]犹太人等希腊人都是坐罪了个，¹⁰ 像有写的话：「正直人呒得个，连一个都呒得个。¹¹ 茫得一个明白，呒得一个来的寻神明。¹² 都是走岔路，大家变了无用个。做良善事干是呒得个，就是一个都呒得个。」[S. 14. 1-3.] ¹³ 「其拉胡咙是开间个坟墓，其拉舌头单讲哄骗，其拉嘴唇有蛇个毒气园的。」[S. 140. 3.] ¹⁴ 「其拉满口是咒骂等恶毒。」[S. 10. 7.] ¹⁵ 「其拉脚会飞跑去打出人家血。¹⁶ 其拉走个路只有困苦患难。¹⁷ 太平个路一眼弗识得。」[Y. 59. 7, 8.] ¹⁸ 「其拉眼面前呒得怕惧神明个心。」[S. 36. 1.] ¹⁹ 难间阿拉晓得律法所讲个都是讲拨律法名下个主顾听，好塞住凡百人个嘴巴，使得咸世间上来神明个面前都服罪。²⁰ 因为来其个面前呒人为律法个行为好算正直。律法只会拨人晓得罪。

[1] 'Ôh wô, kao-hyüing. 或话，教训。（原注）

²¹ NÆN-KÆN, feh yüong lih-fah, Jing-ming-go kong-yi z yi-kying piao-c'ih-læ-de; yia z lih-fah teng sin-cü-nying-go shü sô te-tsing-go: ²² ziu-z Jing-ming-go kong-yi, we-leh siang-sing Yiæ-su Kyi-toh ka læ, hao s-peh, hao kwe peh, væn-pah siang-sing-go cü-kwu: m-kao soh-go feng-pih: ²³ ing-we tu yiu ze, tu feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go yüong-wô; ²⁴ z k'ao-djôh Gyi eng-we, we-leh Kyi-toh Yiæ-su joh-ze, bah-bah sön tsing-dzih. ²⁵ Gyi z Jing-ming sô shih-lih-go, hao we-leh siang-sing, dzæ-ü Gyi-go hyüih, tso wæn-we ze go tsi-veh: iao hyin-c'ih Gyi kong-yi læ, ziu-z Jing-ming kw'un-shü nying ngæn-k'ængæn-pi feh ky'i vhah yi-zin væn-ko-go ze: ²⁶ tao yin-dzæ z-shü hao hyin-c'ih Gyi kong-yi læ; s-teh Gyi-zi hao sön tsing-dzih, yia hao sön væn-pah siang-sing Yiæ-su cü-kwu z tsing-dzih.

²¹ 难间，弗用律法，神明个公义是已经表出来了，也是律法等先知人个书所对证个。²² 就是神明个公义，为了相信耶稣基督介来，好赐拨，好归拨，凡百相信个主顾，呒告啥个分别。²³ 因为都有罪，都弗能够得着神明个荣华；²⁴ 是靠着其恩惠，为了基督耶稣赎罪，白白算正直。²⁵ 其是神明所设立个，好为了相信，在于其个血，做挽回罪个祭物。要显出其公义来，就是神明宽恕人眼开眼闭

弗去罚以前犯过个罪。²⁶ 到现在时世好显出其公义来，使得其自好算正直，也好算凡百相信耶稣主顾是正直。

²⁷ Ka-ni, kw'ô-k'eo læ 'ah-li? Z djü-diao-de. Yüong dza-go fông-fah djü-diao-go? wa-z 'ang-we-go fông-fah? Feh-z; z yüong siang-sing-go fông-fah. ²⁸ Z-ka, k'o-kyin ih-go nyung sön tsing-dzih, z we-leh siang-sing, feh yüong lih-fah-go 'ang-we.

²⁷ 介呢，夸口来何里？是除掉了。用咋个方法除掉个？还是行为个方法？弗是，是用相信个方法。²⁸ 是介，可见一个人算正直，是为了相信，弗用律法个行为。

²⁹ Jing-ming næn-dao tæn-tsih Yiu-t'a nyung-go Jing-ming? feh yia z bih-koh-nying-go Jing-ming ma? Gyi yia z bih-koh-nying-go Jing-ming. ³⁰ Ing-we Jing-ming tsih-yiu ih-we: ziu tsiu-keh-li go, Gyi z dzong siang-sing sön gyi tsing-dzih; feh ziu tsiu-keh-li go, yia z we-leh siang-sing sön gyi tsing-dzih.

²⁹ 神明难道单只犹太人个神明？弗也是别国人个神明吗？其也是别国人个神明。³⁰ 因为神明只有一位。受周割礼个，其是从相信算其正直；弗受周割礼个，也是为了相信算其正直。

³¹ Ka-ni, we-leh siang-sing ah-lah z fi-diao lih-fah ma? Tön-tön feh-z: fæn-cün z dzing-dziu lih-fah.

³¹ 介呢，为了相信阿拉是废掉律法吗？断断弗是，反转是成就律法。

Lm. IV.

KA-NI, ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen tsiao nyüoh-sing z teh-djôh soh-si? ah-lah dza wô ni?

介呢，阿拉祖宗亚伯拉罕照肉身是得着啥西？阿拉咋话呢？

² Üô-pah-lah-hen ziah-z we-leh gyi 'ang-we sön tsing-dzih, z hao kw'ô-k'eo: dæn-z læ Jing-ming-go min-zin m-kao hao kw'ô-k'eo. ³ Sing-shü dza wô? “Üô-pah-lah-hen siang-sing Jing-ming, keh ziu sön z gyi-go kong-yi.” [Ts. 15. 6.] ⁴ Ziah-z tsôh-kong-go cü-kwu, gyi-go kong-din feh sön eng-we, z-go meng-veng: ⁵ ziah-z feh tsôh-kong-go, tsih-yiu siang-sing we sön feh gyin-sing cü-kwu tsing-dzih keh-we Jing-ming, gyi-go siang-sing “ziu sön z gyi kong-yi.” ⁶ Tsing-ziang Da-bih kông-tao Jing-ming feh kwun gyi 'ang-we sön gyi tsing-dzih, keh-go ny ing sô yiu-go foh-ky'i, gyi wô, ⁷ “Yiu gyi ko-shih sô-diao-de, yiu gyi ze-nyih kæ-djü-de, keh-sing ny ing tao yiu foh-ky'i. ⁸ Cü feh we sön gyi yiu ze go, keh-go ny ing tao yiu foh-ky'i.” [S. 32. 1, 2.]

² 亚伯拉罕若是为了其行为算正直，是好夸口。但是来神明个面前呒告好夸口。³ 圣书咋话？「亚伯拉罕相信神明，箇就算是其个公义。」[Ts. 15. 6.]⁴ 若是作工个主顾，其个工钿弗算恩惠，是个门份。⁵ 若是弗作工个，只有相信会算弗虔心主顾正直箇位神明，其个相信「就算是其公义。」⁶ 正像大辟讲到神明弗管其行为算其正直，箇个人所有个福气，其话，⁷ 「有其过失赦掉了，有其罪孽盖住了，箇星人倒有福气。⁸ 主弗会算其有罪个，箇个人倒有福气。」[S. 32. 1, 2.]

⁹ Ka-ni, keh-go foh-ky'i wa-z tæn-tsih yiu tsiu-keh-li go hao teh-djôh, wa-z m-tsiu-keh-li-go yia hao teh-djôh? ing-we ah-lah dzæ-s wô, “Z Üô-pah-lah-hen siang-sing-go sing sön gyi kong-yi.”

⁹ 介呢，箇个福气还是单只有周割礼个好得着，还是呒周割礼个也好得着？因为阿拉才始话：「是亚伯拉罕相信个心算其公义。」

¹⁰ Z dza-go sön-fah ni? wa-z yi-kying yiu tsiu-keh-li go, wa-z feh-zing yiu tsiu-keh-li go? Feh-z yiu tsiu-keh-li go, z feh-zing yiu tsiu-keh-li go z-'eo. ¹¹ Wa-yiu gyi teh-djôh tsiu-keh-li-go kyi-'ao, hao tso feh-zing ziu tsiu-keh-li zin-deo keh dzong siang-sing ka læ kong-yi-go ing-tsing: s-teh gyi hao tso væn-pah feh ziu tsiu-keh-li yiu siang-sing cü-kwu-go s-tsu, s-teh gyi-lah yia hao sön yiu kong-yi: ¹² yi hao tso

tsiu-keh-li-go s-tsu, we-leh keh-sing fi-dæn yiu tsiu-keh-li, yia z keng-leh ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen feh-zing yiu tsiu-keh-li sô siang-sing-go kyiah-bu ka tseo-go.

¹⁰ 是咋个算法呢？还是已经有周割礼个，还是弗曾有周割礼个？弗是有周割礼个，是弗曾有周割礼个时候。¹¹ 还有其得着周割礼个记号，好做弗曾受周割礼前头箇从相信介来公义个印证。使得其好做凡百弗受周割礼有相信主顾个始祖，使得其拉也好算有公义。¹² 又好做周割礼个始祖，为了箇星非但有周割礼，也是跟勒阿拉祖宗亚伯拉罕弗曾有周割礼所相信个脚步介走个。

¹³ Ing-we *Jing-ming* ing-hyü Üô-pah-lah-hen teng gyi 'eo-dæ hao tsih-djôh t'in-'ô tso ts'æn-nyih, keh-go ing-hyü feh-z k'ao-djôh lih-fah, z k'ao-djôh siang-sing-go kong-yi. ¹⁴ Ziah-z joh-ü lih-fah cü-kwu hao tsih-djôh keh-go ts'æn-nyih, siang-sing z lôh-k'ong-de, keh-go ing-hyü yia pin-leh m-yüong-dziang: ¹⁵ ing-we lih-fah *tsih* we long-c'ih ying-vah læ; ziah-z m-neh lih-fah, ziu m-kao soh-go ko-væn. ¹⁶ Sô-yi keh-go ts'æn-nyih z dzong siang-sing ka læ, s-teh gyi hao sön eng-s; yi s-teh keh-go ing-hyü hao sön-su peh gyi long-tsong 'eo-dæ; feh tæn-tsih peh keh-sing joh-ü lih-fah go 'eo-dæ, yia hao peh keh-sing joh-ü Üô-pah-lah-hen siang-sing-go sing 'eo-dæ. Gyi z ah-lah cong-nying-go s-tsu, ¹⁷ læ gyi sô siang-sing-go *Jing-ming* min-zin; ziang yiu sia-tih, wô, “Ngô

z shih-lih ng tso hyü-to koh-veng-go s-tsu:" [Ts. 17. 5.] keh-we Jing-ming neng-keo s-teh si-nying we weh, yia neng-keo kōng-tao m̄-teh-go ziang yiu-go ih-yiang.¹⁸ Üô-pah-lah-hen m-siang-vông z-'eo z dzeng siang-vông-go sing siang-sing, s-teh gyi hao tso "hyü-to koh-veng-go s-tsu;" tsiao *Sing-shü* sô wô, "Ng-go 'eo-dæ yia we ka to." [Ts. 15. 5.]¹⁹ Gyi siang-sing-go sing m̄-teh feh kyin-kwu; se-tsih k'ao-pah-shü, gyi zi-go hyüih-ky'i yi-kying kw'u-sao-de, Sah-lah-go t'æ-li yia kw'u-sao-de, tu feh ky'i kwun gyi:²⁰ Jing-ming-go ing-hyü gyi m̄-teh feh siang-sing, m̄-teh nyi-sing, gyi siang-sing-go sing kyin-kwu-de, kwe yüong-wô peh Jing-ming:²¹ gyi yia toh-jih siang-sing, *Jing-ming* sô ing-hyü-go pih-ding neng-keo tso-dzing.²² Keh-lah *gyi-go siang-sing* "sön z gyi-go kong-yi."

¹³ 因为神明应许亚伯拉罕等其后代好接着天下做产业，箇个应许弗是靠着律法，是靠着相信个公义。¹⁴ 若是属于律法主顾好接着箇个产业，相信是落空了，箇个应许也变了呒用场。¹⁵ 因为律法只会弄出刑罚来，若是呒得律法，就呒告啥个过犯。¹⁶ 所以箇个产业是从相信介来，使得其好算恩赐，又使得箇个应许好算数拨其拢总后代，弗单只拨箇星属于律法个后代，也好拨箇星属于亚伯拉罕相信个心后代。其是阿拉众人个始祖，¹⁷ 来其所相信个神明面前，像有写的，话：「我是设立尔做许多国份个始祖。」[Ts. 17. 5.] 箇位神明能够使得死人会活，也能够讲到呒得个像有个一样。¹⁸ 亚伯拉罕

呒想望时候是存想望个心相信，使得其好做「许多国份个始祖」照圣书所话，「尔个后代也会介多。」[Ts. 15. 5.]¹⁹ 其相信个心呒得弗坚固，虽即靠百岁，其自个血气已经枯燥了，撒拉个胎里也枯燥了，都弗去管其。²⁰ 神明个应许其呒得弗相信，呒得疑心，其相信个心坚固了，归荣华拨神明。²¹ 其也笃实相信，神明所应许个必定能够做成。²² 箇拉其个相信「算自其个公义。」

²³ Keh-kyü “sön gyi-go kong-yi” shih-wô, feh tæn-tsih we-leh Üô-pah-lah-hen, ²⁴ yia z we-leh ah-lah sia-tih; ah-lah siang-sing keh-we peh ah-lah Cü Yiæ-su dzong si-nying li-hyiang weh-cün-læ go Jing-ming cü-kwu, keh-go siang-sing yia we sön z ah-lah-go kong-yi. ²⁵ Yiæ-su be song-diao z we-leh ah-lah-go ze-ky'in; Jing-ming peh Gyi weh-cün-læ yia z we-leh hao sön ah-lah tsing-dzih.

²³ 箇句「算其个公义」说话，弗单只为了亚伯拉罕，²⁴ 也是为了阿拉写的。阿拉相信箇位拨阿拉主耶稣从死人里向活转来个神明主顾，箇个相信也会算是阿拉个公义。²⁵ 耶稣被送掉是为了阿拉个罪愆，神明拨其活转来也是为了好算阿拉正直。

KA-NI, ah-lah kyi-jün dzong siang-sing ka sön tsing-dzih, k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh z teng Jing-ming siang-'o-de: ² k'ao-djôh Gyi, ah-lah we-leh siang-sing yi-kying tseo-tsing ah-lah yin-dzæ sô lih-tong keh eng-we-go di-we; ping-ts'ia we-leh siang-vông Jing-ming-go yüong-wô ah-lah z kao-hying. ³ Feh tæn-tsih ka, we-leh wæn-næn z-ken yia z kao-hying: ing-we hyiao-teh wæn-næn we sang-c'ih jing-næ, ⁴ jing-næ we sang-c'ih jih-lin, jih-lin we sang-c'ih siang-vông ⁵ keh-go siang-vông yia ve peh ah-lah wông-k'ong, ing-we sô s-peh ah-lah go Sing-Ling z yi-kying pô Jing-ming-go æ-sih-sing kyiao læ ah-lah sing li-hyiang.

介呢，阿拉既然从相信介算正直，靠着阿拉主耶稣基督是等神明相和了。² 靠着其，阿拉为了相信已经走进阿拉现在所立东箇恩惠个地位，并且为了想望神明个荣华阿拉是高兴。³ 弗单只介，为了患难事干也是高兴。因为晓得患难会生出忍耐，⁴ 忍耐会生出习练，习练会生出想望。⁵ 箇个想望也舷拨阿拉惶恐，因为所赐拨阿拉个圣灵是已经把神明个爱惜心浇来阿拉心里向。

⁶ Ah-lah wa m-lih-liang z-'eo, tao-leh ding-kwe-go nyih-ts, Kyi-toh dæ ah-lah feh gyin-sing cü-kwu si-de. ⁷ Dæ-teng tsing-dzih nying si, z næn-teh yiu-go; ziah-z eng-nying, 'oh-tsia yiu nying ken dæ gyi si: ⁸ næn-kæn ah-lah wa z-go ze-nying, yiu Kyi-toh k'eng dæ ah-lah si,

keh z Jing-ming ming-ming te-tsing Gyi æ-sih ah-lah go sing.⁹ 'O-hwōng næn-kæn k'ao-djôh Gyi hyüih yi-kying sön tsing-dzih-go, Gyi ky'i feh we yü-kô kyiuh ah-lah t'eh-diao *tsiang-læ-go* ô-wông ma?¹⁰ Ah-lah wa z dziu-dih go z-'eo, kyi-jün k'ao-djôh Gyi Ng-ts-go si z teng Jing-ming siang-'o-de; 'o-hwōng yi-kying 'o-long-de, k'ao-djôh Gyi weh feh we yü-kô teh-djôh kyiuh ma?¹¹ Wa feh tæn-tsih ka, ping-ts'ia k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh dzæ-ü Jing-ming kao-hying: k'ao-djôh Gyi, ah-lah næn-kæn teh-djôh keh 'o-long-go fông-fah.

⁶ 阿拉还呒力量时候，到了定规个日子，基督代阿拉弗虔心主
顾死了。⁷ 待等正直人死，是难得有个。若是恩人，或者有人敢代
其死。⁸ 难间阿拉还是个罪人，有基督肯代阿拉死，箇是神明明明
对证其爱惜阿拉个心。⁹ 何况难间靠着其血已经算正直个，其岂弗
会愈加救阿拉脱掉将来个恆惶吗？¹⁰ 阿拉还是仇敌个时候，既然靠
着其儿子个死是等神明相和了；何况已经和拢了，靠着其活弗会愈
加得着救吗？¹¹ 还弗单只介，并且靠着阿拉主耶稣基督在于神明高
兴。靠着其，阿拉难间得着箇和拢个方法。

¹² SÔ-YI tsing-ziang dzong ih-go ny ing yiu ze tseo-tsing shü-kæn-zōng, yi we-leh ze yiu si; s-teh si we ling-djôh long-tsong ny ing, [1]ing-we long-tsong tu yiu ze.¹³ M-neh lih-fah ts-zin ze yi-kying læ shü-kæn-zōng læ-tong-de; tsih-z m-neh lih-fah, ze z feh sön tao ny ing-go

ming-'ô. ¹⁴ Dæn-z dzong Üô-tông ih-dzih tao Mo-si, ziu-z keh-sing m-neh tsiao Üô-tông væn-fah-go yang-shih ka væn-ze cü-kwu, yiu si tso wông kwun-djü gyi-lah: Üô-tông z 'eo-læ Cü-kwu-go ing-tsing.

¹² 所以正像从一个人有罪走进世间上，又为了罪有死，使得死会临着拢总人，因为^[1]拢总都有罪。¹³ 吼得律法之前罪已经来世间上来东了，只是吼得律法，罪是弗算到人个名下。¹⁴ 但是从亚当一直到摩西，就是箇星吼得照亚当犯法个样式介犯罪主顾，有死做王管住其拉。亚当是后来主顾个印证。

[1] *Yiu-teh fæn*, dzæ-ü gyi. 有得翻，在于其。（原注）

¹⁵ Dæn-z keh-go ko-væn feh ziang keh-go eng-s: ziah we-leh ih-go nyig-go ko-væn yiu hyü-to nyig si; Jing-ming-go eng-we teng keh-go sông-s, we-leh Yiæ-su Kyi-toh ih-go Nying-go eng-we, ky'i feh-z yü-kô meo-zing ling-djôh hyü-to nyig ma? ¹⁶ Dzong ih-go nyig væn-ze sô c'ih-læ-go, yia feh ziang keh-go sông-s: ing-we keh-go p'un-tön z dzong ih-go ko-væn s-teh nyig ding-ze; keh-go eng-s z dzong hyü-to ko-væn s-teh nyig sön tsing-dzih. ¹⁷ Tsæ-wô, ziah-z ih-go nyig-go ko-væn s-teh si dzong keh ih-go nyig ka tso wông; 'o-hwông keh-sing teh-djôh kah-nga do-go eng-we teng kong-yi-go eng-sông cü-kwu, k'ao-djôh Yiæ-su Kyi-toh ih-go Nying, dzæ-ü weh-ming feh we yü-kô tso wông ma?

¹⁵ 但是箇个过犯弗像箇个恩赐。若为了一个人个过犯有许多人死，神明个恩惠等箇个赏赐，为了耶稣基督一个人个恩惠，岂弗是愈加茂盛临着许多人吗？¹⁶ 从一个人犯罪所出来个，也弗像箇个赏赐。因为箇个判断是从一个过犯使得人定罪；箇个恩赐是从许多过犯使得人算正直。¹⁷ 再话，若是一个人个过犯使得死从箇一个人介做王，何况箇星得着格外大个恩惠等公义个恩赏主顾，靠着耶稣基督一个人，在于活命弗会愈加做王吗？

³⁸ Ka k'en-ky'i-læ, tsing-ziang ih-go ko-væn we s-teh long-tsong
nying ding-ze; z-ka ih-go kong-yi yia we s-teh long-tsong nying hao
sön yiu kong-yi, teh-djôh weh-ming. ¹⁹ Tsing-ziang we-leh ih-go nying
we-be *lih-fah*, hyü-to nying z tso ze-nying; z-ka we-leh ih-go Nying i-
jing *lih-fah*, hyü-to nying yia we tso tsing-dzih nying.

¹⁸ 介看起来，正像一个过犯会使得拢总人定罪；是介一个公义也会使得拢总人好算有公义，得着活命。¹⁹ 正像为了一个人违背律法，许多人是做罪人；是介为了一个人依顺律法，许多人也会做正直人。

²⁰ Lih-fah tsôh-c'ih-læ, s-teh ko-væn to-ky'i-læ. Dæn-z ze to-go u-
sen, eng-we yia kah-nga to-ky'i-læ-de: ²¹ z-ka, tsing-ziang ze tso wÔng
s-teh *nying* si; eng-we k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh, we-leh
kong-yi, yia z tso wÔng s-teh *nying* teh-djôh üong-yün weh-ming.

²⁰ 律法作出来，使得过犯多起来。但是罪多个鸟碎，恩惠也格外多起来了。²¹ 是介，正像罪做王使得人死，恩惠靠着阿拉主耶稣基督，为了公义，也是做王使得人得着永远活命。

Lm. VI.

KA-NI ah-lah dza wô? Hao dzing-gyiu væn-ze, s-teh eng-we we to-ky'i-læ ma?

介呢阿拉咋话？好仍旧犯罪，使得恩惠会多起来吗？

² Tön-tön feh-k'o. Ah-lah kyi-jün ü ze si-de, læ ze-nyih li-hyiang dza neng-keo dzing-gyiu weh-tong ni? ³ Ng-lah ky'i feh hyiao-teh, væn-pah ziu Kyi-toh Yiæ-su-go si-li, z ziu Gyi si-go si-li? ⁴ Ka-ni, ah-lah ziu keh si-go si-li z teng Gyi dô-kô tsông-hao; hao s-teh ah-lah we djong-sin weh-tong tso-nying, tsing-ziang Kyi-toh k'ao-djôh *T'in-Vu-*go yüong-wô dzong si-nying li-hyiang weh-cün-læ ka. ⁵ Ah-lah ziah-z læ Gyi si-go yang-shih *teng Gyi* dô-kô 'eh-long, læ Gyi weh-cün-læ-go yang-shih yia we *dô-kô 'eh-long*. ⁶ Ing-we hyiao-teh ah-lah-go gyiuning z *teng Gyi* dô-kô ting-sah læ jih-z-kô-zông, iao djü-mih keh ze-oh-go kyi-sing, s-teh ah-lah feh we tsæ tso ze-go nu-boh. ⁷ Ing-we si-go cü-kwu z [1]dzong ze li-hyiang t'eh-c'ih-de.

² 断断弗可。阿拉既然于罪死了，来罪孽里向咋能够仍旧活东呢？³ 尔拉岂弗晓得，凡百受基督耶稣个洗礼，是受其死个洗礼？⁴ 介呢，阿拉受箇死个洗礼是等其大家葬好，好使得阿拉会重先活东做人，正像基督靠着天父个荣华从死人里向活转来介。⁵ 阿拉若是来其死个样式等其大家合拢，来其活转来个样式也会大家合拢。⁶ 因为晓得阿拉个旧人是等其大家钉煞来十字架上，要除灭箇罪恶个肌身，使得阿拉弗会再做罪个奴仆。⁷ 因为死个主顾是从罪里向脱出了^[1]。

[1] *Peng-veng, t'eh-c'ih ze sön tsing-dzih.* 本文，脱出罪算正直。（原注）

⁹ Næn-kæn ziah-z teng Kyi-toh dô-kô si, ah-lah siang-sing yia we teng Gyi dô-kô weh: ⁹ ing-we ah-lah hyiao-teh Kyi-toh dzong si-nying li-hiang weh-cün-læ, feh we tsæ si, si z feh we tsæ kwun-djü Gyi. ¹⁰ Gyi si, z ü ze si, tsih-yiu ih-tsao: Gyi weh, z ü Jing-ming üong-yün weh-tong. ¹¹ Z-ka-go, ng-lah kæ zi sön zi ü ze z si-nying; dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yiæ-su kæ zi sön zi ü Jing-ming z weh-nying.

⁸ 难间若是等基督大家死，阿拉相信也会等其大家活。⁹ 因为阿拉晓得基督从死人里向活转来，弗会再死，死是弗会再管住其。¹⁰ 其死，是于罪死，只有一遭。其活，是于神明永远活东。¹¹ 是介个，尔拉该自算自于罪是死人，在于阿拉主基督耶稣该自算自于神明是活人。

¹² Keh-lah læ ng-lah we si go kyi-sing li-hyiang m-nao peh ze tso wōng, ky'i i-jing gyi, tso-dzing kyi-sing-go s-yüôh; ¹³ yia m-nao pô ng-lah-go pah-t'i tōng fi-li-go [1]kô-sang kwe peh ze: tsong iao pô zi, ziang si-nying li-hyiang weh-cün-læ-go, kwe peh Jing-ming; ping-ts'ia pô zi-go pah-t'i tōng tsing-dzih-go kô-sang, voh-z Jing-ming. ¹⁴ Ze feh we kwun-djü ng-lah; ing-we ng-lah feh-z joh-ü lih-fah-go ming-'ô, z joh-ü eng-we-go ming-'ô.

¹² 箇拉来尔拉会死个肌身里向呒得好拨罪做王，去依顺其，做成肌身个私欲，¹³ 也呒得好把尔拉个百体当非礼个家生^[1]归拨罪。总要把自——像死人里向活转来个——归拨神明。并且把自个百体当正直个家生，服侍神明。¹⁴ 罪弗会管住尔拉，因为尔拉弗是属于律法个名下，是属于恩惠个名下。

[1] 'Ôh wô, kyüing-ky'i. 或话，君器。（原注）

¹⁵ Ka-ni, kyi-jün feh joh-ü lih-fah-go ming-'ô, z joh-ü eng-we-go ming-'ô, ah-lah hao ky'i væn-ze feh?

¹⁵ 介呢，既然弗属于律法个名下，是属于恩惠个名下，阿拉好去犯罪弗？

Tön-tön feh-k'o. ¹⁶ Ky'i feh hyiao-teh, ng-lah pô zi kwe peh jü tso nu-boh ky'i i-jing gyi, ng-lah z sô i-jing cü-kwu-go nu-boh; 'ôh-tsia tso ze-go nu-boh kwe-ü si, 'ôh-tsia tso i-jing-go nu-boh kwe-ü kong-yi? ¹⁷

To-zia Jing-ming, ng-lah *zin-deo* se-tsih tso ze-go nu-boh, *næn-kæn* z dzong sing-li [1]i-jing sô djün-ziu ng-lah keh dao-li-go kwe-mo: ¹⁸ kyi-jün dzong ze-go siu-'ô sih-fông-de, ziu tso kong-yi-go nu-boh. ¹⁹ Ngô, we-leh ng-lah nyüoh-sing-go no-ziah, tsiao shü-dzing ka kông: tsing-ziang *zin-deo* ng-lah z pô zi-go pah-t'i kwe peh ūe-u teng fi-li tso nu-boh, ky'i tso fi-li-go z-ken; yin-dzæ yia kæ pô zi-go pah-t'i kwe peh kong-yi tso nu-boh, ky'i tso sing-jün-go z-ken. ²⁰ Ing-we ng-lah tso ze-go nu-boh z-'eo, z [2]feh tso kong-yi-go nu-boh. ²¹ Ng-lah ka z-'eo læ-kæn tso yin-dzæ sô wÔng-k'ong-go z-ken, yiu soh-go dao-dzing ni? keh-sing z-ken-go kwe-keng z si. ²² Dæn-z næn-kæn ng-lah kyi-jün z dzong ze-go siu-'ô sih-fông, tso Jing-ming-go nu-boh; sing-jün-go z-ken z ng-lah-go dao-dzing, gyi-go kwe-keng z üong-yün weh-ming. ²³ Ing-we ze-go kong-din z si; Jing-ming-go eng-s, dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yiæ-su, z üong-yün weh-ming.

断断弗可。¹⁶ 岂弗晓得，尔拉把自归拨谁做奴仆去依顺其，尔拉是所依顺主顾个奴仆。或者做罪个奴仆归于死，或者做依顺个奴仆归于公义？¹⁷ 多谢神明，尔拉前头虽即做罪个奴仆，难间是从心里依顺所传授尔拉箇道理个规模^[1]。¹⁸ 既然从罪个手下释放了，就做公义个奴仆。¹⁹ 我，为了尔拉肉身个懦弱，照世情介讲。正像前头尔拉是把自个百体归拨秽污等非礼做奴仆，去做非礼个事干；现在也该把自个百体归拨公义做奴仆，去做圣善个事干。²⁰ 因为尔拉

做罪个奴仆时候，是弗做公义个奴仆^[2]。²¹ 尔拉介时候来间做现在所惶恐个事干，有啥个陶成呢？箇星事干个归根是死。²² 但是难间尔拉既然是从罪个手下释放，做神明个奴仆，圣善个事干是尔拉个陶成，其个归根是永远活命。²³ 因为罪个工钿是死，神明个恩赐，在于阿拉主基督耶稣，是永远活命。

[1] *Tsiao Peng-veng, dao-li z tōng su-ts, i-jing dao-li cü-kwu ziang yiang-ko-liao-go dong-shü tao lœ su-ts li-hyiang cü-c'ih-go ka.* 照本文，道理是当塑子，依顺道理主顾像炀过了个铜水倒来塑子里向铸出个介。（原注）

[2] *'Oh wô, ih-ngæn m-neh kong-yi.* 或话，一眼呒得公义。（原注）

Lm. VII.

Hyüong-di, (ngô z teng hyiao-teh lih-fah go cü-kwu kông-go,) ngalah ky'i feh hyiao-teh ih-go nyung wa weh-tong z-'eo z voh lih-fah kækwun?² Tsiao lih-fah, nen-nyüing wa weh-tong, lao-nyüing z teng gyi kyih-long-liao-go; nen-nyüing ziah si-de, gyi ziu t'eh-c'ih nen-nyüing-go lih-fah.³ Ka-ni, nen-nyüing wa weh-tong, ziah kô peh bih-nying, ziu iao sön kæn-vu; nen-nyüing ziah si-de, gyi z t'eh-c'ih keh-go lih-fah, ziu-z kô peh bih-nying, yia feh sön kæn-vu.⁴ Sô-yi, ngô hyüong-di, Kyi-toh-go kyi-sing z s-teh ng-lah ü lih-fah si; hao kô peh bih-

nying, ziu-z keh-we dzong si-nying li-hyiang weh-cün-læ-go Cü-kwu, s-teh ah-lah hao kyih ko-ts kwe *yüong-wô* peh Jing-ming.⁵ Ah-lah wa læ nyüoh-sing-li z-'eo, keh-sing k'ao-djôh lih-fah ka *fah-c'ih-læ* ze-ôh-go s-yüôh z 'ang-dong læ ah-lah pah-t'i li-hyiang, ky'i kyih ko-ts kwe-ü si.⁶ Dæn-z yin-dzæ [1]ah-lah kyi-jün z si-de, yi-zin sô voh-go lih-fah z t'eh-c'ih-de: z-ka, ah-lah feh *yüong veng-z-go* gyiu fah-ts, z *yüong ling-ky'i-go* sing *fah-ts* voh-z *Jing-ming*.

兄弟，（我是等晓得律法个主顾讲个，）尔拉岂弗晓得一个人还活东时候是服律法该管？² 照律法，男娘还活东，老娘是等其结拢了个；男娘若死了，其就脱出男娘个律法。³ 介呢，男娘还活东，若嫁拨别人，就要算奸妇；男娘若死了，其是脱出箇个律法，就是嫁拨别人，也弗算奸妇。⁴ 所以，我兄弟，基督个肌身是使得尔拉于律法死，好嫁拨别人，就是箇位从死人里向活转来个主顾，使得阿拉好结果子归荣华拨神明。⁵ 阿拉还来肉身里时候，箇星靠着律法介发出来罪恶个私欲是行动来阿拉百体里向，去结果子归于死。⁶ 但是现在阿拉既然是死了^[1]，以前所服个律法是脱出了。是介，阿拉弗用文字个旧法子，是用灵气个新法子服侍神明。

[1] *Yiu-teh wô*, ah-lah z t'eh-c'ih lih-fah, feh voh gyi kæ-kwun; ing-we, kông-tao sô kwun-djü ah-lah, z yi-kying si-de. 有得话，阿拉是脱出律法，弗服该管；因为——讲到所管住阿拉——是已经死了。（原注）

⁷ KA-NI, ah-lah dza wô? Lih-fah z-go ze-ôh ma?

⁷ 介呢，阿拉咋话？律法是个罪恶吗？

Tön-tön feh-z. Dæn-z m̄-teh lih-fah, ngô z feh hyiao-teh ze: ziah lih-fah feh wô, “Feh-k’o sang t’en-sing,” [C. 2O. 17.] ngô z feh hyiao-teh t’en-sing.⁸ Tsih-z ze ts’ing-ts’-kyi-we pô keh-diao lih-fah læ ngô sing-li sang-c’ih pah-yang t’en-sing læ: ing-we m-neh lih-fah, ze z si-go.⁹ Zin-deo, m-neh lih-fah, ngô z weh-go; keh-diao lih-fah ih læ, ze weh-de, ngô ziu si-de:¹⁰ wa-yiu iao s-teh nyiing weh go keh-diao lih-fah, ngô ziu teh-cü z long-c’ih si læ.¹¹ Ing-we ze ts’ing-ts’-kyi-we pô keh-diao lih-fah læ mi-’ôh ngô, yi pô gyi long-sah ngô.¹² Z-ka, lih-fah z sing-jün; keh ih-diao yia z sing-jün, yi kong-dao, yi hao.

断断弗是。但是呒得律法，我是弗晓得罪。若律法弗话，「弗可生贪心。」我是弗晓得贪心。⁸ 只是罪趁此机会把箇条律法来我心里生出百样贪心来。因为呒得律法，罪是死个。⁹ 前头，呒得律法，我是活个。箇条律法一来，罪活了，我就死了。¹⁰ 还有要使得人活个箇条律法，我就得知是弄出死来。¹¹ 因为罪趁此机会把箇条律法来迷惑我，又把其弄煞我。¹² 是介，律法是圣善。箇一条也是圣善，又公道，又好。

¹³ Ka-ni, kyi-jün z hao-go, soh yiu s-teh ngô si ma? Bing m-neh: z ze peh ngô si; s-teh ze, pô keh hao-hao lih-fah long ngô si, we ming-

ming hyin-c'ih-læ z-go ze; yi s-teh ze we-leh keh-diao lih-fah we ôh tao gyih-deo.¹⁴ Ah-lah hyiao-teh lih-fah z ling-leh-kying-go: ngô z joh-ü nyüoh-sing, yi-kying ma peh ze tso nu-boh.¹⁵ Ing-we ngô tso-go z-ken ngô z feh [1]hyiao-teh; ngô sô iao tso go, ngô feh ky'i tso; ngô sô k'eh-ts'eng-go, fæn-cün ky'i tso.¹⁶ Ngô sô feh iao tso go z-ken ziah-z ky'i tso, keh z ngô te-tsing lih-fah z hao-go.¹⁷ Ka k'en-ky'i-læ, keh-sing z-ken feh-z ngô læ-tih tso, z deng læ ngô li-hyiang keh-go ze *læ-tih tso*.

¹³ 介呢，既然是好个，啥有使得我死吗？并呒得。是罪拔我死，使得罪，把箇好好律法弄我死，会明明显出来是个罪，又使得罪为了箇条律法会恶到极头。¹⁴ 阿拉晓得律法是灵勒紧个。我是属于肉身，已经卖拔罪做奴仆。¹⁵ 因为我做个事干我是弗晓得^[1]。我所要做个，我弗去做；我所刻付个，反转去做。¹⁶ 我所弗要做个事干若是去做，箇是我对证律法是好个。¹⁷ 介看起来，箇星事干弗是我来的做，是庵来我里向箇个罪来的做。

[1] 'Ôh wô, cong-i; k'en S. 1. 6. 或话，中意；看 S. 1. 6. (原注)

¹⁸ Ngô hyiao-teh læ ngô li-hyiang, ziu-z læ ngô nyüoh-sing li-hyiang, m-kao soh-go hao deng-tih: iao tso hao go sing ngô z yiu-go; tsih-z dza tso-c'ih keh-go hao læ, ngô tang-sön-feh-c'ih.¹⁹ Ngô sô iao tso go hao z-ken, ngô feh ky'i tso; ngô sô feh iao tso go ūa z-ken, ngô

fæn-cün ky'i tso.²⁰ Ngô sô feh iao tso go z-ken ziah-z læ-tih tso, keh feh-z ngô-zi læ-tih tso, z deng læ ngô li-hyiang keh-go ze *læ-tih tso*.

¹⁸ 我晓得来我里向，就是来我肉身里向，呒告啥个好庵的。要做好个心我是有个。只是咋做出箇个好来，我打算弗出。¹⁹ 我所要做个好事干，我弗去做；我所弗要做个坏事干，我反转去做。²⁰ 我所弗要做个事干若是来的做，箇弗是我自来的做，是庵来我里向箇个罪来的做。

²¹ Ka-ni, ngô teh-cü yiu ih-go lih-fah læ-tih; ziu-z, ng iao tso hao z-'eo, ū ziu teng ngô dô-kô læ-tong. Tsiao ngô li-deo-go ling-sing, ngô z cong-i Jing-ming-go lih-fah: ²³ tsih-z k'en-kyin læ ngô pah-t'i li-hyiang yiu bih-go lih-fah, teng ngô ling-sing-go lih-fah dô-kô tsang-teo, ngang-k'ô ngô i-dzong pah-t'i li-hyiang keh ze-go lih-fah.

²¹ 介呢，我得知有一个律法来的。就是，尔要做好时候，坏就等我大家来东。照我里头个灵性，我是中意神明个律法。²³ 只是看见来我百体里向有别个律法，等我灵性个律法大家争斗，硬柯我依从百体里向箇罪个律法。

²⁴ Ngô tso-nying dza kw'u! jü neng-keo kyi ngô t'eh-diao keh [1]s-teh ngô si go kyi-sing? ²⁵ Ngô ken-zia Jing-ming, k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh *hao t'eh-diao*.

²⁴ 我做人咋苦！谁能够救我脱掉箇使得我死个肌身^[1]？²⁵ 我感谢神明，靠着阿拉主耶稣基督好脱掉。

[1] 'Ôh wô, iao si go kyi-sing. 或话，要死个肌身。（原注）

Ka k'en-ky'i-læ, ngô-zi, kông-tao ling-sing, z voh Jing-ming-go lih-fah; kông-tao nyüoh-sing, z voh ze-go lih-fah.

介看起来，我自，讲到灵性，是服神明个律法；讲到肉身，是服罪个律法。

Lm. VIII.

SÔ-YI næn-kæn keh-sing dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su feh tsiao nyüoh-sing, z tsiao Sing-Ling ka tso-go cü-kwu, tu z 'ao-vu ding-ze go.² Ing-we keh weh-ming-go Ling, Gyi-go lih-fah dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su z yi-kying sih-fông ngô hao t'eh-c'ih keh ze-ôh teng si-go lih-fah.³ Lih-fah sô feh neng-keo tso, (ing-we nyüoh-sing s-teh lih-fah m-lih-liang,) Jing-ming yi-kying tso-ko-de; Gyi ts'a Gyi-zi-go Ng-ts dzing-leh yiu-ze-go nyüoh-sing-go siang-mao, yi tso joh-ze-go tsi-veh, z-ka læ nyüoh-sing li-hyiang p'un-tön ze:⁴ s-teh lih-fah-go kong-yi hao tso-dzing læ ah-lah, feh tsiao nyüoh-sing, z tsiao Sing-Ling ka tso cü-kwu-go li-hyiang.

所以难间箇星在于基督耶稣弗照肉身，是照圣灵介做个主顾，都是毫无定罪个。² 因为箇活命个灵，其个律法在于基督耶稣是已经释放我好脱出箇罪恶等死个律法。³ 律法所弗能够做，（因为肉身使得律法呒力量，）神明已经做过了。其差其自个儿子成了有罪个肉身个相貌，又做赎罪个祭物，是介来肉身里向判断罪。⁴ 使得律法个公义好做成来阿拉，弗照肉身，是照圣灵介做主顾个里向。

⁵ Keh-sing joh-ü nyüoh-sing go z liu-sing nyüoh-sing-go z-ken; keh-sing joh-ü Sing-Ling go z liu-sing Sing-Ling-go z-ken. ⁶ Liu-sing nyüoh-sing go sing z si; liu-sing Sing-Ling go sing z weh-ming teng en-tæn. ⁷ Ing-we liu-sing nyüoh-sing go sing z ün-'eng Jing-ming; z feh voh Jing-ming-go lih-fah, ping-ts'ia feh neng-keo voh gyi: ⁸ keh-sing dzæ-ü nyüoh-sing go cü-kwu yia feh neng-keo peh Jing-ming hwun-hyi.

⁵ 箇星属于肉身个是留心肉身个事干，箇星属于圣灵个是留心圣灵个事干。⁶ 留心肉身个心是死，留心圣灵个心是活命等安耽。⁷ 因为留心肉身个心是怨恨神明，是弗服神明个律法，并且弗能够服其。⁸ 箇星在于肉身个主顾也弗能够拨神明欢喜。

⁹ Dæn-z ng-lah feh-z dzæ-ü nyüoh-sing, z dzæ-ü Sing-Ling, jü-ko Jing-ming-go Ling z deng læ ng-lah li-hyiang. Ziah m̄-teh Kyi-toh-go Ling, ziu feh-z Kyi-toh-go nyting. ¹⁰ Kyi-toh ziah-z læ ng-lah li-hyiang,

kyi-sing we-leh ze z si-go, ling-sing we-leh kong-yi z-go weh-ming.¹¹
S-teh Yiæ-su dzong si-nying li-hyiang weh-cün-læ go *Jing-ming*, Gyi-
go Ling ziah deng læ ng-lah li-hyiang, s-teh Kyi-toh dzong si-nying li-
hyiang weh-cün-læ keh-we *Jing-ming*^[1] we yüong ng-lah li-hyiang
deng-tih Gyi-zi-go Ling s-teh ng-lah iao si go kyi-sing yia we weh.

⁹ 但是尔拉弗是在于肉身，是在于圣灵，如果神明个灵是庵来
尔拉里向。若呒得基督个灵，就弗是基督个人。¹⁰ 基督若是来尔拉
里向，肌身为了罪是死个，灵性为了公义是个活命。¹¹ 使得耶稣从
死人里向活转来个神明，其个灵若庵来尔拉里向，使得基督从死人
里向活转来箇位神明会用尔拉里向庵的其自个灵使得尔拉要死个肌
身也会活^[1]。

[1] 'Oh wô, we-leh ng-lah li-hyiang deng-tih Gyi-zi-go Ling, we s-teh ng-lah iao
si go kyi-sing yia hao weh. 或话，为了尔拉里向庵的其自个灵，会使得尔拉要死个
肌身也好活。（原注）

¹² KA k'en-ky'i-læ, hyüong-di, ah-lah-go meng-veng feh-z i
nyüoh-sing, tsiao nyüoh-sing ka tso-nying.¹³ Ng-lah ziah tsiao nyüoh-
sing ka tso-nying, tsiang-læ we si: ziah-z k'ao-djôh *Sing-Ling* s-teh kyi-
sing-go s-yüôh si, ng-lah we weh.¹⁴ Ing-we væn-pah be *Jing-ming*-go
Ling sô ying-dao cü-kwu, keh ziu-z *Jing-ming*-go ng-ts.¹⁵ Ng-lah feh-z
tsih-ziu nu-boh-go ling tsæ ky'i p'ô-gyü; z tsih-ziu ling-ts-go *Ling*;

dzæ-ü Gyi ah-lah eo-ky'i-læ, "Ah-pô, Ah-tia." ¹⁶ Sing-Ling Zi tso tsing peh ah-lah-go ling hyiao-teh ah-lah z Jing-ming-go ng-ts. ¹⁷ Kyi-jün tso-leh ng-ts, yia z tsih-dæ-go; z Jing-ming-go tsih-dæ ng-ts, teng Kyi-toh dô-kô tsih-dæ-go; ziah-z næn-kæn teng Gyi dong ziu kw'u-næn, s-teh ah-lah tsiang-læ yia hao teng Gyi dong hyiang yüong-wô.

¹² 介看起来，兄弟，阿拉个门份弗是依肉身，照肉身介做人。

¹³ 尔拉若照肉身介做人，将来会死。若是靠着圣灵使得肌身个私欲死，尔拉会活。¹⁴ 因为凡百被神明个灵所引导主顾，箇就是神明个儿子。¹⁵ 尔拉弗是接受奴仆个灵再去怕惧，是接受领子个灵，在于其阿拉讴起来，「阿爸，阿爹。」¹⁶ 圣灵自做对证拨阿拉个灵晓得阿拉是神明个儿子。¹⁷ 既然做了儿子，也是接代个。是神明个接代儿子，等基督大家接代个。若是难间等其同受苦难，使得阿拉将来也好等其同享荣华。

¹⁸ Ngô ts'eng-ts'eng kying-si-go kw'u-næn pi-feh-teh tsiang-læ ah-lah sing-zông iao hyin-c'ih-læ go yüong-wô. ¹⁹ Zao-c'ih-læ-go tong-si tu z næ-sing teng-dæ, hyüih-sing siang-vông Jing-ming-go ng-nô hyin-c'ih-læ. ²⁰ Zao-c'ih-læ-go tong-si z kwe-voh hyü-hwô; feh-z dzing-nyün-go, z we-leh keh-we s-teh gyi kwe-voh go Cü-kwu; wa-yiu ih-go siang-vông dzeng-tih; ²¹ ing-we zao-c'ih-læ-go tong-si yia we teh-djôh sih-fông t'eh-c'ih keh iao wæ-diao go næn-deo, ky'i teh-djôh

Jing-ming ng-nô-go yüong-wô keh sih-fông-go *hao-c'ü*.²² Ah-lah hyiao-teh [1]væn-pah zao-c'ih-læ-go tong-si tu z dô-kô 'æ-sing-t'æn-ky'i, dô-kô ky'üoh seng-ts'æn-go kw'u-deo, ih-dzih tao næn-kæn.²³ Feh tæn-tsih ka, ziu-z ah-lah zi, se-tsih teh-djôh *Sing-Ling* tso zông-sing ko-ts go, ah-lah zi yia sing-li 'æ-sing-t'æn-ky'i, læ-tih teng-dæ ling-ts-go hao-c'ü, ziu-z ah-lah kyi-sing c'ü-joh-go z-ken.²⁴ Ing-we ah-lah z k'ao-djôh siang-vông teh-djôh kyiu: ziah-z ngæn-kyin-go siang-vông, feh sön siang-vông; nying sô k'en-kyin-go, wa-yiu soh-go siang-vông ni?²⁵ Ah-lah ziah-z siang-vông sô m-neh k'en-kyin-go, ziu we næ-sing teng-dæ gyi.

¹⁸ 我忖忖今世个苦难比弗得将来阿拉身上要显出来个荣华。¹⁰
造出来个东西都是耐心等待，血心想望神明个儿因显出来。²⁰ 造出来个东西是归服虚花。弗是情愿个，是为了箇位使得其归服个主顾，还有一个想望存的。²¹ 因为造出来个东西也会得着释放脱出箇要坏掉个难头，去得着神明个儿因个荣华箇释放个好处。²² 阿拉晓得凡百造出来个东西^[1]都是大家嘻声叹气，大家吃生产个苦头，一直到难间。²³ 弗单只介，就是阿拉自，虽即得着圣灵做尝新果子个，阿拉自也心里嘻声叹气，来的等待领子个好处，就是阿拉机身取赎个事干。²⁴ 因为阿拉是靠着想望得着救。若是眼见个想望，弗算想望。人所看见个，还有啥个想望呢？²⁵ 阿拉若是想望所呒得看见个，就会耐心等待其。

[1] 'Ôh wô, væn-veh. 或话，万物。 (原注)

²⁶ Ping-ts'ia Sing-Ling yia z pông-dzu ah-lah-go nyün-ziah: kæ gyiu soh-si, kæ dza gyiu-fah, ah-lah z feh hyiao-teh; z Sing-Ling Zi we pô kông-feh-c'ih-go t'æn-sih t'i ah-lah gyiu. ²⁷ Tsih-yiu dzô-ts'ah nyîng-go sing keh-we Jing-ming, Gyi z hyiao-teh Sing-Ling-go i-s; ing-we Sing-Ling z tsiao Jing-ming-go ts-i t'i sing-du læ-tih gyiu.

²⁶ 并且圣灵也是帮助阿拉个软弱。该求啥西，该咋求法，阿拉是弗晓得。是圣灵自会把讲弗出个叹息替阿拉求。²⁷ 只有查察人个心箇位神明，其是晓得圣灵个意思，因为圣灵是照神明个旨意替圣徒来的求。

²³ Ping-ts'ia ah-lah hyiao-teh væn-pah z-ken tu z kwe-long kô ih-c'ü peh æ-kying Jing-ming cü-kwu, ziu-z tsiao Gyi ts-i sô dziao-læ-go.
²⁹ Ing-we Gyi sô yü-sin hyiao-teh-go, yia yü-sin ding-kwe peh gyi-lah hao teng Gyi Ng-ts-go ying-ziang ih-ylang siang-mao, s-teh Gyi læ hyü-to hyüong-di li-hyiang hao tso Tsiang-ts. ³⁰ Gyi sô yü-sin ding-kwe-go, yia dziao gyi læ: sô dziao-læ-go, yia sön gyi tsing-dzih: sô sön tsing-dzih go, yia s-peh gyi yüong-wô.

²⁸ 并且阿拉晓得凡百事干都是归拢加益处拨爱敬神明主顾，就是照其旨意所召来个。²⁹ 因为其所预先晓得个，也预先定规拨其拉好等其儿子个形象一样相貌，使得其来许多兄弟里向好做长子。³⁰

其所预先定规个，也召其来。所召来个，也算其正直。所算正直个，也赐拨其荣华。

³¹ Ka-ni, kōng-tao keh-sing z-ken, ah-lah dza wô? Yiu Jing-ming pao-yiu ah-lah, jü we tso ah-lah-go te-deo? ³² Jing-ming kyi-jün m-neh feh-sô-teh Gyi-zi-go Ng-ts, z dæ ah-lah cong-nying song-diao, ky'i feh we pô væn-pah hao-c'ü lin Gyi dô-kô s-peh ah-lah? ³³ Jing-ming sô t'iao-shün-go, jü hao kao gyi zōng? Z Jing-ming sön gyi tsing-dzih.
³⁴ Jü hao ding gyi ze? Kyi-toh yi-kying si-de, hwông-ts'ia weh-cün-læ-de, Gyi z læ Jing-ming-go jing-siu-pin, yi z t'i ah-lah læ-tih gyiu. ³⁵ Jü we s-teh ah-lah teng Kyi-toh-go æ-sih-sing kah-k'æ ma? wa-z wæn-næn, kw'eng-kw'u, pih-'æ, kyi-hwông, c'ih-poh, ngwe-hyin, tao-ts'iang ma? ³⁶ (Ziang yiu sia-tih, wô, “We-leh Ng, ah-lah djün-nyih be long-sah; sön ziang iao sah go yiang ka.” [S. 44. 22.]) ³⁷ Fæn-cün,” læ keh-sing væn-pah z-ken cong-nyiang, k'ao-djôh keh-we æ-sih ah-lah go Cü-kwu, ah-lah long-do teh-sing. ³⁸ Ngô z k'ao-jih siang-sing, feh-leng si, weh, feh-leng t'in-s, kyüing-wông, kwun-tsiang, feh-leng yin-dzæ z-ken, tsiang-læ z-ken, ³⁹ 'ôh-tsia kao, 'ôh-tsia ti, 'ôh-tsia bih-yiang zao-c'ih-læ-go tong-si, tu feh neng-keo s-teh ah-lah teng Jing-ming-go æ-sih-sing kah-k'æ; keh-go æ-sih-sing z dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yiæ-su ka hyin-c'ih-læ-go.

³¹ 介呢，讲到箇星事干，阿拉咋话？有神明保佑阿拉，谁会做阿拉个对头？³² 神明既然呒得弗舍得其自个儿子，是代阿拉众人送掉，岂弗会把凡百好处连其大家赐拨阿拉？³³ 神明所挑选个，谁好告其状？是神明算其正直。³⁴ 谁好定其罪？基督已经死了，况且活转来了，其是来神明个顺手边，又是替阿拉来的求。³⁵ 谁会使得阿拉等基督个爱惜心隔开吗？还是患难、困苦、逼害、饥荒、出膊、危险、刀枪吗？³⁶（像有写的，话：「为了尔，阿拉全日被弄煞，算像要杀个羊介。」[S. 44. 22.]）³⁷ 反转，来箇星凡百事干中央，靠着箇位爱惜阿拉个主顾，阿拉弄大得胜。³⁸ 我是靠实相信，弗论死、活，弗论天使、君王、官长，弗论现在事干，将来事干，³⁹ 或者高，或者低，或者别样造出来个东西，都弗能够使得阿拉等神明个爱惜心隔开。箇个爱惜心是在于阿拉主基督耶稣介显出来个。

Lm. IX.

NGÔ dzæ-ü Kyi-toh kông tsing-wô, feh kông-kô-wô, ngô-go liang-sing dzæ-ü Sing-Ling yia z teng ngô tso te-tsing,² ngô yiu do-do iu-meng, sing-li z-k'eh næn-ko.³ We-leh ngô hyüong-di, tsiao nyüoh-sing k'en-læ z ngô ts'ing-dzoh-go, ziu-z ^[1]teng Kyi-toh djih-k'æ ngô yia dzing-nyün-go.⁴ Gyi-lah z Yi-seh-lih nying; ling-ts-go hao-c'ü,

teng kwōng-ming-go yüong-wô, keh-sing *shih-lih-go* [2]iah, teng sô s-lôh-go lih-fah, voh-z *Jing-ming* go li-tsih, teng keh-sing ing-hyü, tu z gyi-lah-go; ⁵ keh-sing tsu-tsong z gyi-lah-go; Kyi-toh tsiao nyüoh-sing k'en-læ yia z c'ih-ü gyi-lah go: Gyi z væn-veh-ts-zông üong-yün kæ tsæn-me go *Jing-ming*. Üô-meng.

我在于基督讲真话，弗讲假话，我个良心在于圣灵也是等我做对证，² 我有大大忧闷，心里时刻难过。³ 为了我兄弟，照肉身看来是我亲族个，就是等基督绝开^[1]我也情愿个。⁴ 其拉是以色列人。领子个好处，等光明个荣华，箇星设立个约^[2]，等所赐落个律法，服侍神明个礼节，等箇星应许，都是其拉个。⁵ 箇星祖宗是其拉个，基督照肉身看来也是出于其拉个。其是万物之上永远该赞美个神明。亚们。

[1] 'Ôh wô, be tsiu-mô-go, teng Kyi-toh djih-k'æ. 或话，被咒骂个，等基督绝开。（原注）

[2] 'Ôh wô, yi-coh. 或话，遗嘱。（原注）

⁶ Ngô bing feh-z wô *Jing-ming-go* shih-wô feh sön-su. Ing-we c'ih-ü Yi-seh-lih cü-kwu vi-pih tu z Yi-seh-lih *nying*: ⁷ yia vi-pih, we-leh tso Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ, tu z-go ng-nô; z wô, "Dzong Yi-sah ka læ-go hao sön ng-go 'eo-dæ." [Ts. 21. 12.] ⁸ Keh ziu-z wô, Feh-z keh-sing nyüoh-sing-go ng-nô tso *Jing-ming-go* ng-nô; z ing-hyü-go

ng-nô hao sön 'eo-dæ.⁹ Ing-we sô wô, "Tao keh-go z-'eo Ngô læ-gyi, Sah-lah pih-ding yiu ng-ts," [Ts. 18. 1, 14.] keh-go shih-wô z-go ing-hyü.¹⁰ Fi-dæn z-ka: wa-yiu Li-pah-kyüô dzong ih-go nyding, ziu-z ah-lah tsu-tsong Yi-sah, yiu sing-yüing;¹¹ *gyi liang na-hwun* feh-zing sang-c'ih, hao-tæ wa feh-zing tso-c'ih-læ, (s-teh Jing-ming tsiao Gyi kæn-shün-go ts-i sô ding-kwe-go hao sön-su; feh-z c'ih-ü *nying-go* 'ang-we, z c'ih-ü dziao gyi læ Cü-kwu-go *cü-i* 😊¹² *CÜ teng* Li-pah-kyüô wô, "Do-go we voh-z siao-go." [Ts. 25. 23.]¹³ Ziang yiu sia-tih, wô, "Yüô-kôh z Ngô æ-sih-go, Yi-sao z Ngô u-su-go." [Ml. 1.22, 3.]

⁶ 我并弗是话神明个说话弗算数。因为出于以色列主顾未必都是以色列人。⁷ 也未必，为了做亚伯拉罕个后代，都是个儿囡。是话，「从以撒介来个好算尔个后代。」[Ts. 21. 12.]⁸ 箇就是话，弗是箇星肉身个儿囡做神明个儿囡。是应许个儿囡好算后代。⁹ 因为所话，「到箇个时候我来其，撒拉必定有儿子，」[Ts. 18. 1, 14.] 箇个说话是个应许。¹⁰ 非但是介。还有利百加从一个人，就是阿拉祖宗以撒，有身孕。¹¹ 其两奶花弗曾生出，好歹还弗曾做出来，（使得神明照其拣选个旨意所定规个好算数。弗是出于人个行为，是出于召其来主顾个主意。）¹² 主等利百加话，「大个会服侍小个。」[Ts. 25. 23.]¹³ 像有写的，话，「雅各是我爱惜个，以扫是我恶憊个。」[Ml. 1.22, 3.]

¹⁴ Ka-ni, ah-lah dza wô? Jing-ming yiu feh kong-dao ma? Bing m-neh. ¹⁵ Gyi teng Mo-si z-ka wô, “Ngô iao æ-lin jü, ziu æ-lin jü; Ngô iao yüong dz-pe-sing tao jü, ziu tao jü.” [C. 33. 19.] ¹⁶ Ka k'en-ky'i-læ, feh-z dzong zi-go cü-i, yia feh-z dzong zi-go peng-gying, z dzong Jing-ming-go æ-lin-sing *hao teh-djôh*. ¹⁷ Sing-shü teng Fah-lao yiu ka wô, “Ngô sô-yi kyü ng zôn, z deh-we iao læ ng-go sing-zôn hyin-c'ih Ngô neng-ken, yi hao peh Ngô ming-deo læ pin-t'in-'ô yang-k'æ-ky'i.” [C. 9. 16.] ¹⁸ Ka k'en-ky'i-læ, *Jing-ming* iao œ-lin jü, ziu æ-lin jü; iao *ngang* jü-go *sing-dziang*, ziu *ngang* jü-go *sing-dziang*.

¹⁴ 介呢，阿拉咋话？神明有弗公道吗？并呒得。¹⁵ 其等摩西是介话，「我要哀怜谁，就哀怜谁；我要用慈悲心到谁，就到谁。」[C. 33. 19.] ¹⁶ 介看起来，弗是从自个主意，也弗是从自个奔竟，是从神明个哀怜心好得着。¹⁷ 圣书等法老有介话，「我所以举尔上，是特为要来尔个身上显出我能干，又好拨我名头来遍天下扬开去。」[C. 9. 16.] ¹⁸ 介看起来，神明要哀怜谁，就哀怜谁；要硬谁个心肠，就硬谁个心肠。

¹⁹ Ng ziu we teng ngô wô, “Gyi dza-we wa hao tsah-be *ah-lah*? Gyi-go ts-i jü hao tsu-leh-djü?”

¹⁹ 尔就会等我话，「其咋会还好责备阿拉？其个旨意谁好阻勒住？」

²⁰ Ng-noh ny ing tao-ti sön jü hao ^[1]pæn-poh Jing-ming ma? Tso-c'ih-go tong-si næn-dao hao teng tso-go cü-kwu wô, “Dza-we tso-leh ngô ka siang-mao?” ²¹ Na-nyi ky'i feh-z siao-yiao s-vu tso-cü, tso-dön li-hiang ze gyi ih-ylang tso-c'ih kwe-djong yüong-dziang go ky'i-ming, ih-ylang *tso-c'ih* pe-zin yüong-dziang go *ky'i-ming*? ²² ‘O-hwông Jing-ming iao hyin-c'ih Gyi ô-wông, peh ny ing hyiao-teh Gyi neng-ken, ziah-z diah-kyiu kw'un-shü keh-sing kæ ô-wông, yi-kying p'e-bæn iao mih-diao go ky'i-ming, ——^{23, 24} wa-ylu keh-sing teh-djôh æ-lin go, *Jing-ming* sô yü-be ziu yüong-wô go ky'i-ming, (ziu-z ah-lah be Gyi diao-læ go cü-kwu, fi-dæn Yiu-t'a ny ing, yia z bih-koh-nying,) *Jing-ming* ziah-z læ ah-lah sing-zông iao hyin-c'ih Gyi fu-tsoh-go yüong-wô, ——*ylu soh-go hao wô ni?*

²⁰ 尔依人到底算谁，好扳驳^[1]神明吗？做出个东西难道好等做个主顾话，「咋会做勒我介相貌？」²¹ 烂泥岂弗是烧窑师父做主，做团里向随其一样做出贵重用场个器皿，一样做出卑贱用场个器皿？²² 何况神明要显出其恇惶，拨人晓得其能干。若是长久宽恕箇星该恇惶，已经配办要灭掉个器皿，——^{23, 24} 还有箇星得着哀怜个，神明所预备受荣华个器皿，（就是阿拉被其召来个主顾，非但犹太人，也是别国人，）神明若是来阿拉身上要显出其富足个荣华，——有啥个好话呢？

[1] Pæn-poh; 'ōh wô, ing-cü. 扳驳，或话，应嘴。 (原注)

²⁵ Ziang Jing-ming læ 'O-si-go shü-li sô wô, “Feh-z Ngô-go pah-sing, Ngô we eo gyi z Ngô-go pah-sing; feh-z Ngô sô æ-sih-go, Ngô we eo gyi æ-sih-go.” [‘O. 2. 23.] ²⁶ “Wa-yiu dzong-zin teng gyi-lah wô, ‘Ngalah feh-z Ngô-go pah-sing’ keh-t'ah di-fông, tsiang-læ læ keh-deo we ts'ing-hwu gyi-lah z weh-go Jing-ming-go ng-ts.” [‘O. 1. 10.] ²⁷ Yi-sæ-üô kông-tao Yi-seh-lih nyung, z eo-leh-hyiang wô, “Yi-seh-lih-go tseng se-tsih ziang hæ-li-go sô-nyi ka to, keh-pæn dzing-lôh-tong cü-kwu we teh-djôh kyiu. ²⁸ Cü^[1]iao tso-dzing Gyi-go z-ken, ping-ts'ia tsing-dzih-vu-s liao-kyih gyi: ing-we Cü læ Yi-seh-lih di-fông pih-ding liao-kyih Gyi-go z-ken.” [Y. 1. 22, 23.] ²⁹ Yi ziang Yi-sæ-üô zông-veng sô wô, “Ziah feh-z t'in-ping-t'in-tsiang-go CÜ liu-lôh ih-go cong peh ah-lah, ah-lah feh-jün yi-kying tso-leh ziang Sô-to-mô, pin-leh ziang Ngo-mo-lah ka-go.” [Y. 1. 9.]

²⁵ 像神明来何西个书里所话，「弗是我个百姓，我会讴其是我个百姓；弗是我所爱惜个，我会讴其爱惜个。」[‘O. 2. 23.] ²⁶ 「还有从前等其拉话，『尔拉弗是我个百姓』箇墳地方，将来来箇头会称呼其拉是活个神明个儿子。」[‘O. 1. 10.] ²⁷ 以赛亚讲到以色列人，是讴勒响话，「以色列个子孙虽即像海里个沙泥介多，箇班剥落东主顾会得着救。²⁸ 主要做成其个事干^[1]，并且正直无私了结其。因为

主来以色列地方必定了结其个事干。」 [Y. 1. 22, 23.]²⁹ 又像以赛亚上文所话，「若弗是天兵天将个主留落一个种拨阿拉，阿拉弗然已经做了像所多玛，变了像蛾摩拉介个。」 [Y. 1. 9.]

[1] 'Ôh wô, Iao kyüih-tön Gyi-go su-moh. 或话，要决断其个数目。（原注）

³⁰ Ka-ni, ah-lah dza wô? Keh-sing feh tse-gyiu kong-yi go bih-koh-nying yi-kying teh-djôh kong-yi, ziu-z dzong siang-sing ka læ-go kong-yi:³¹ dæn-z Yi-seh-lih nyding, læ-tih tse-gyiu kong-yi-go lih-fah, z m-teh ken-djôh kong-yi-go lih-fah.³² Dza-we ni? Ing-we gyi-lah tse-gyiu kong-yi, feh-z k'ao-djôh siang-sing, z k'ao-djôh lih-fah-go 'ang-we. Gyi-lah z djông-djôh keh-kw'e pæn-tih-go zah-deo;³³ ziang yiu sia-tih, wô, "Ts'ia-k'en, Ngô pô ih-kw'e pæn-tih-go zah-deo, ih-go yiu kwæn-ngæ go bun-zah, fông læ Shing-sæn-zông: væn-pah siang-sing Gyi go cü-kwu feh we [1]wông-k'ong." [Y. 8. 14: 28. 16.]

³⁰ 介呢，阿拉咋话？箇星弗追求公义个别国人已经得着公义，就是从相信介来个公义。³¹ 但是以色列人，来的追求公义个律法，是呒得赶着公义个律法。³² 咋会呢？因为其拉追求公义，弗是靠着相信，是靠着律法个行为。其拉是撞着箇块攤跌个石头。³³ 像有写的，话，「且看，我把一块攤跌个石头，一个有关碍个磐石，放来郇山上。凡百相信其个主顾弗会惶恐^[1]。」 [Y. 8. 14: 28. 16.]

[1] 'Ôh wô, tao-me. 或话，倒霉。（原注）

Lm. X.

HYÜONG-DI, ngô sing-li-go nyün-deo, ngô t'i Yi-seh-lih nying sô gyiu Jing-ming go tao-kao, ziu-z iao *gyi-lah* teh-djôh kyi. ² Ngô tso gyi-lah te-tsing, gyi-lah we-leh Jing-ming yiu ih-fæn nyih-sing, tsih-z li-lu feh ts'ing. ³ Gyi-lah feh hyiao-teh Jing-ming-go kong-yi, zi siang lih-ding zi-go kong-yi, ziu feh voh Jing-ming-go kong-yi. ⁴ Kyi-toh z lih-fah-go kwe-keng, s-teh væn-pah siang-sing-go cü-kwu hao teh-djôh kong-yi.

兄弟，我心里个愿头，我替以色列人所求神明个祷告，就是要其拉得着救。² 我做其拉对证，其拉为了神明有一番热心，只是理路弗清。³ 其拉弗晓得神明个公义，自想立定自个公义，就弗服神明个公义。⁴ 基督是律法个归根，使得凡百相信个主顾好得着公义。

⁵ Mo-si shü-li kōng-tao dzong lih-fah ka læ-go kong-yi, z-ka wô, “I-leh keh-sing z-ken tso-go cü-kwu, dzæ-ü keh-sing z-ken we weh.” [Lv. 18. 5.] ⁶ Dæn-z keh dzong siang-sing ka læ-go kong-yi z-ka wô, “Hao-vong sing-li wô, ‘Jü we sing-zông t'in?’ (ziu-z iao pô Kyi-toh ta-lôh-læ:) ⁷ ‘ôh-tsia, ‘Jü we kōng-lôh ing-s-li?’ (ziu-z iao pô Kyi-toh dzong si-nying cong-nyiang ta-zông-læ.) ⁸ Z dza wô ni? ‘Keh-go dao-li

teng ng gying-go, læ ng-go k'eo-li, læ ng-go sing-li:’ [Sm. 3. 12–14.]”
ziu-z ah-lah sô djün keh siang-sing-go dao-li; ⁹ Ng ziah-z k'eo-li tsiao-jing Yiæ-su z Cü, sing-li siang-sing Jing-ming peh Gyi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ, ziu hao teh-djöh kyiу. ¹⁰ Ing-we sing-li siang-sing, hao teh-djöh kong-yi; k'eo-li tsiao-jing, hao teh-djöh kyiу.

⁵ 摩西书里讲到从律法介来个公义，是介话：「依勒箇星事干做個主顾，在于箇星事干会活。」 [Lv. 18. 5.] ⁶ 但是箇从相信介来个公义是介话：「好留心里话，『谁会升上天？』（就是要把基督带落来。）⁷ 或者，『谁会降落阴司里？』（就是要把基督从死人中央带上来。）⁸ 是咋话呢？『箇个道理等尔近个，来尔个口里，来尔个心里。』 [Sm. 3. 12–14.]」就是阿拉所传箇相信个道理。⁹ 尔若是口里招认耶稣是主，心里相信神明拨其从死人中央活转来，就好得着救。¹⁰ 因为心里相信，好得着公义；口里招认，好得着救。

¹¹ Sing-shü z-ka wô, “Væn-pah siang-sing Gyi cü-kwu feh we wông-k'ong.” [Y. 28. 16.] ¹² Yiu-t'a nying Hyi-lah nying z m-kao feng-pih; keh væn-koh-nying-go doh-ih-we Cü, yiu fu-tsoh-go eng-we s-peh væn-pah gyiu Gyi go cü-kwu. ¹³ Ing-we “væn-pah gyiu Cü-go ming-deo cü-kwu, tu hao teh-djöh kyiу.” [Ir. 2. 32.]

¹¹ 圣书是介话，「凡百相信其主顾弗会惶恐。」¹² 犹太人希腊人是呒告分别。箇万国人个独一位主，有富足个恩惠赐拨凡百求其

个主顾。¹³ 因为「凡百求主个名头主顾，都好得着救。」 [Ir. 2. 32.]

¹⁴ Gyi-lah wa m-neh siang-sing Cü, dza neng-keo ky'i gyiu Gyi?
Wa m-neh t'ing-meng-ko, dza neng-keo siang-sing Gyi? M-nying djün
dao-li, dza neng-keo t'ing-meng? ¹⁵ M-nying be ts'a-læ, dza neng-keo
djün dao-li? Ziang yiu sia-tih, wô, “Keh-sing djün ‘o-bing-go foh-ing,
pao hao-hao sing-sih go cü-kwu, gyi-go kyiah dza me-leh-kying!” [Y.
52. 7.]

¹⁴ 其拉还呒得相信主，咋能够去求其？还呒得听闻过，咋能够
相信其？呒人传道理，咋能够听闻？¹⁵ 茫人被差来，咋能够传道
理？像有写的，话：「箇星传和平个福音，报好好信息个主顾，其
个脚咋美勒紧！」 [Y. 52. 7.]

¹⁶ Tsih-z m-neh long-tsong i-jing foh-ing. Yi-sæ-üô z-ka wô, “Cü,
yiu jü siang-sing ah-lah sô djün-go sing-sih?” [Y. 53. 1.]

¹⁶ 只是呒得拢总依顺福音。以赛亚是介话，「主，有谁相信阿
拉所传个信息？」 [Y. 53. 1.]

¹⁷ Z-ka, siang-sing z dzong sô djün-go sing-sih ka læ; sô djün-go
sing-sih z k'ao-djôh Jing-ming-go shih-wô ka læ.

¹⁷ 是介，相信是从所传个信息介来，所传个信息是靠着神明个
说话介来。

¹⁸ Ngô wô, Gyi-lah næn-dao m-neh t'ing-meng-ko? Z t'ing-meng-ko-de: hwōng-ts'ia “gyi-lah-go sing-ing yi-kying 'ang-pin t'in-'ô, gyi-lah-go shih-wô yi-kying djün tao di-go zing-deo.” [8. 19. 4.] ¹⁹ Ngô wa-yiu wô, Yi-seh-lih nyding næn-dao feh hyiao-teh ma? K'æ-kô Mo-si wô, “Ngô we pô ih-go sön-feh-teh koh-veng kyih-dong ng-lah-go tu-gyi-sing; yia. we pô ih-go nyü-beng-go koh-veng kyih-ky'i ng-lah-go nu-sing.” [Sm. 32. 21.] ²⁰ Yi-sæ-üô fōng do tæn-ts, wô, “Keh-sing m-neh læ zing Ngô cü-kwu, Ngô yi-kying peh gyi-lah p'ong-djôh-de; keh-sing m-neh læ tang-t'ing Ngô cü-kwu, Ngô yi-kying peh gyi-lah ming-ming k'en-c'ih-de.” [Y. 65. 1.] ²¹ Kōng-tao Yi-seh-lih nyding, gyi wô, “Ngô tsing-nyih sing-c'ih siu læ, tsiao ih-go feh i-jing gyiang-bin-go pah-sing.” [Y. 65. 2.]

¹⁸ 我话，其拉难道呒得听闻过？是听闻过了。况且「其拉个声音已经行遍天下，其拉个说话已经传到地个尽头。」[8. 19. 4.] ¹⁹ 我还有话，以色列人难道弗晓得吗？开家摩西话，「我会把一个算弗得国份激动尔拉个妒忌心，也会把一个愚笨个国份激起尔拉个怒心。」[Sm. 32. 21.] ²⁰ 以赛亚放大胆子，话：「箇星呒得来寻我主顾，我已经拨其拉碰着了；箇星呒得来打听我主顾，我已经拨其拉明明看出了。」[Y. 65. 1.] ²¹ 讲到以色列人，其话：「我整日伸出手来，照一个弗依顺强辩个百姓。」[Y. 65. 2.]

Lm. XI.

KA-NI, ngô wô, Jing-ming yiu ky'i-diao Gyi pah-sing feh?

介呢，我话，神明有弃掉其百姓弗？

Bing m-neh. Ziu-z ngô yia z Yi-seh-lih nyding, z Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ, Bin-yüô-ming-go ts-p'a.² Jing-ming z m-teh ky'i-diao Gyi sô yü-sin hyiao-teh-go pah-sing. Ng-lah soh feh hyiao-teh Sing-shü læ Yi-li-üô keh-p'in dza wô? Gyi dza-go pô Yi-seh-lih nyding kao-su Jing-ming, z-ka wô,³ "Cü, gyi-lah z sah-diao Ng-go sin-cü-nyding, hwe-diao Ng-go tsi-dæn, tsih dzing-leh ngô ih-go nyding, wa iao meo-'æ ngô-go sing-ming." [1W. 19. 10.]⁴ Dæn-z Jing-ming-go meh-z dza we-teh gyi? z wô, "Ngô wa yiu ts'ih-ts'in nyding liu-lôh-tong, z m-teh kyiah-k'o-deo gyü-lôh pa Pô-lih bu-sah ko." [1W. 19. 18.]⁵ Z-ka, yin-dzæ yia yiu ih-pæn dzing-lôh-tong-go nyding, z tsiao eng-we sô t'iao-shün-go.⁶ Ziah-z k'ao-djôh eng-we, ziu feh-z c'ih-ü 'ang-we: feh-jün eng-we sön-feh-teh eng-we. Ziah-z c'ih-ü 'ang-we, ziu feh-z eng-we: feh-jün 'ang-we sön-feh-teh 'ang-we.

并呒得。就是我也是以色列人，是亚伯拉罕个后代，便雅悯个支派。² 神明是呒得弃掉其所预先晓得个百姓。尔拉啥弗晓得圣书来以利亚箇篇咋话？其咋个把以色列人告诉神明，是介话，³

「主，其拉是杀掉尔个先知人，毁掉尔个祭坛，只剩勒我一个人，还要谋害我个性命。」[1W. 19. 10.]⁴但是神明个默示咋回答其？是话，「我还有七千人留落东，是呒得脚剗头跪落拜巴力菩萨过。」[1W. 19. 18.]⁵是介，现在也有一班剩落东个人，是照恩惠所挑选个。⁶若是靠着恩惠，就弗是出于行为。弗然恩惠算弗得恩惠。若是出于行为，就弗是恩惠。弗然行为算弗得行为。

⁷ Ka-ni, wa z dza-go? Yi-seh-lih nying sô tse-gyiu-go, z m̄-teh teh-djôh: tsih-yiu t'iao-shün-go nying yiu-leh teh-djôh, yü-to tu long-leh [1]ngang sing-dziang; ⁸ ziang yiu sia-tih, wô, “Jing-ming peh gyi-lah sing mong-tong, ngæn-tsing ve k'en, ng-to ve t'ing, ih-dzih tao nænkæn.” [K'en Y. 29. 10. Sm. 29. 4.]⁹ Wa-yiu Da-bih wô, “Gyi-lah coh-teng hao peh gyi pin tso pæn-mô-sôh, teng yia-siu-go gyiang, teng yiu kwæn-ngæ iao wæn-pao go tong-si. ¹⁰ Gyi-lah ngæn-tsing, long-leh gyi heh-en, s-teh gyi feh we k'en; wa-yiu gyi-lah pe-tsih, Ng yüong zdjöng ah-leh gyi dzih-feh-ky'i.” [S. 69. 22, 23.]

⁷ 介呢，还是咋个？以色列人所追求个，是呒得得着。只有挑选个人有了得着，余多都弄勒硬心肠^[1]。⁸ 像有写的，话：「神明拨其拉心懵懂，眼睛蛤看，耳朵蛤听，一直到难间。」⁹ 还有大辟话：「其拉桌凳好拨其变做搬马索，等野兽个弶，等有关碍要还报

个东西。¹⁰ 其拉眼睛，弄勒其黑暗，使得其弗会看；还有其拉背脊，尔用时常压勒其直弗起。」

[1] *Yiu-teh fæn, heh-ngæn.* 有得翻，瞎眼。（原注）

¹¹ Ngô ziu wô, Gyi-lah pæn-tih yiu ts-ü tih-tao ma?

¹¹ 我就话，其拉搬跌有至于跌倒吗？

Bing m-neh: tsih-z we-leh gyi-lah-go ts'ôh-ngwu kyi-sing z *ling-djôh* bih-koh-nying, *keh-hyiang* hao læ “kyih-ky'i gyi-lah-go tu-gyi-sing.” [Sm. 32. 21.] ¹² Gyi-lah-go ts'ôh-ngwu ziah s-teh t'in-'ô fu-tsoh, gyi-lah-go ^[1]ky'üih-ky'in s-teh bih-koh-nying fu-tsoh, 'o-hwông gyi-lah-go mun-tsoh ma! ¹³ Ngô z teng ng-lah bih-koh-nying kông-go: ngô kyi-jün z bih-koh-nying-go s-du, ziu k'en-djong zi-go tsih-veng; ¹⁴ vi-min neng-keo “kyih-ky'i ngô ts'ing kweh-joh nyang-go “tu-gyi-sing,” nen-cong hao kyi gyi kyi-go. ¹⁵ Gyi-lah be ky'i-diao, jông-ts'ia we peh t'in-'ô 'o-long; 'eo-deo tsæ siu-liu, ky'i feh we ziang si-ts-cong-go weh-ming ma? ¹⁶ Hyin-sing-go *mah-feng* kyi-jün z tseng-ky'i, 'o-dön yia z *tseng-ky'i-liao-go*; *jü-go* keng-deo kyi-jün tseng-ky'i, ô-ts yia z *tseng-ky'i-liao-go*. ¹⁷ Keh-sing ô-ts ziah yiu kyi-keng dön-lôh-de, peh ng, z-go yia ken-læn jü, læ gyi-lah cong-nyiang tsih-zông, dô-kô teh-djôh ken-læn jü-go keng-deo teng gyi tsiang-shü, ¹⁸ m-nao zi kw'ô-k'eo

k'en-ky'ing keh-sing ô-ts. Ng ziah-z iao kw'ô-k'eo, kæ ts'eng, feh-z
keng-deo k'ao-djôh ng, z ng k'ao-djôh keng-deo.

并呒得。只是为了其拉个错误救星是临着别国人，箇向好来「激起其拉个妒忌心。」¹² 其拉个错误若使得天下富足，其拉个缺欠^[1]使得别国人富足，何况其拉个滿足吗！¹³ 我是等尔拉别国人讲个。我既然是别国人个使徒，就看重自个职份，¹⁴ 未免能够「激起我亲骨肉人个妒忌心」，内中好救其几个。¹⁵ 其拉被弃掉，尚且会拨天下和拢。后头再收留，岂弗会像死之中个活命吗！¹⁶ 献新个麦粉既然是尊起，和团也是尊起了个；树个根头既然尊起，桠枝也是尊起了个。¹⁷ 箇星桠枝若有几根断落了，拨尔，是个野橄榄树，来其拉中央接上，大家得着橄榄树个根头等其浆水，¹⁸ 吼得好自夸口看轻箇星桠枝。尔若是要夸口，该忖，弗是根头靠着尔，是尔靠着根头。

[1] 'Ôh wô, gyüong-lôh-ky'i. 或话，穷落去。（原注）

¹⁹ Ng we ka wô, “Keh-sing ô-ts z deh-i peh gyi dön-lôh, hao peh ngô tsih-zông.” ²⁰ Nyün-z; gyi-lah dön-lôh z we-leh feh siang-sing; ng lih-leh-djü, z we-leh siang-sing. M-nao sing-kao-ky'i-ngao, fæn-cün kæ p'ô-gyü: ²¹ ing-we Jing-ming kyi-jün feh kw'un-shü sang-dzing-go ô-ts, iao-bông yia ve kw'un-shü ng.

¹⁹ 尔会介话，「箇星桠枝是特意拨其断落，好拨我接上。」²⁰ 原是。其拉断落是为了弗相信，尔立勒住，是为了相信。呒得好心高气傲，反转该怕惧。²¹ 因为神明既然弗宽恕生成个桠枝，要防也船宽恕尔。

²² Ka-ni, ts'ia-k'en Jing-ming-go dz-æ teng nyin-li: kwæn-djôh keh-sing tih-lôh-go, z-go nyin-li; kwæn-djôh ng, z-go dz-æ; tsih-z iao ng dziang-t'ong ken-nyiæn Gyi-go dz-æ, feh-jün ng-zi yia iao tsôh-diao. ²³ Gyi-lah ni, ziah feh-z cong-ü feh siang-sing, tsiang-læ yi we tsih-zông; ing-we Jing-ming z neng-keo peh gyi tsæ tsih-zông. ²⁴ Ng peng-ti-ts z yia ken-læn jü-go ô-ts, 'eo-deo tsôh-lôh-ts, feh tsiao ng-go ti-ts tsih-leh hao ken-læn jü-go zông-deo; 'o-hwông keh-sing peng-ti-ts z hao ken-læn jü-go ô-ts, feh yü-kô we tsih-leh gyi-zi-go ken-læn jü-zông ma?

²² 介呢，且看神明个慈爱等严厉。关着箇星跌落个，是个严厉；关着尔，是个慈爱。只是要尔长通感念其个慈爱，弗然尔自也要斫掉。²³ 其拉呢，若弗是终于弗相信，将来又会接上。因为神明是能够拨其再接上。²⁴ 尔本底子是野橄榄树个桠枝，后头斫落仔，弗照尔个底子接勒好橄榄树个上头，何况箇星本底子是好橄榄树个桠枝，弗愈加会接勒其自个橄榄树上吗！

²⁵ Hyüong-di, ngô feh iao ng-lah feh ming-bah keh-go ao-miao z-ken, sæn-leh zi sön zi ts'ong-ming; ziu-z wô, Yi-seh-lih nyieng kyi-feng yiu [1]ngang sing-dziang tsao-djôh, teng-tao bih-koh-nying mun-tsoh-go su-moh tseo-tsing-læ. ²⁶ Z-ka, long-tsong Yi-seh-lih nyieng yia we teh-djôh kyi: ziang yiu sia-tih, wô, “Kyi-go Cü-kwu we dzong Shing-sæn ka læ, Gyi we peh Yüô-kôh-go ‘eo-dæ ky‘i-diao feh gyin-sing z-ken: ²⁷ ping-ts‘ia Ngô djü-diao gyi-lah ze z-‘eo, we teng gyi-lah lih ka ih-go iah.” [Y. 59. 2, 21: 27. 9.] ²⁸ Dzui foh-ing k‘en-læ, we-leh ng-lah-go yün-kwu gyi-lah z be ün-‘eng: dzui t‘iao-shün k‘en-læ, we-leh tsu-tsong-go yün-kwu gyi-lah z be c‘ong-æ. ²⁹ Ing-we Jing-ming s eng-s *peh jü*, dziao *jü* læ, tsæ-ve fæn-hwe. ³⁰ Tsing-ziang ng-lah zin-deo [2]feh i-jing Jing-ming, næn-kæn we-leh gyi-lah feh i-jing, ng-lah z teh-djôh æ-lin; ³¹ z-ka, gyi-lah næn-kæn yia z feh i-jing, s-teh gyi we-leh ng-lah sô teh-djôh-go æ-lin yia hao teh-djôh æ-lin. ³² Jing-ming deh-we [3]long-tsong lah-tsing læ feh i-jing li-hyiang, hao æ-lin long-tsong.

²⁵ 兄弟，我弗要尔拉弗明白箇个奥妙事干，省勒自算自聪明。就是话，以色列人几分有硬心肠^[1]遭着，等到别国人滿足个数目走进来。²⁶ 是介，拢总以色列人也会得着救。像有写的，话：「救个主顾会从郇山介来，其会拨雅各个后代弃掉弗虔心事干。²⁷ 并且我除掉其拉罪时候，会等其拉立介一个约。」 [Y. 59. 2, 21: 27. 9.] ²⁸ 就

福音看来，为了尔拉个缘故其拉是被怨恨。就挑选看来，为了祖宗个缘故其拉是被宠爱。²⁹ 因为神明施恩赐拨谁，召谁来，再蛤反悔。³⁰ 正像尔拉前头弗依顺神明^[2]，难间为了其拉弗依顺，尔拉是得着哀怜。³¹ 是介，其拉难间也是弗依顺，使得其为了尔拉所得着个哀怜也好得着哀怜。³² 神明特为拢总拦进^[3]来弗依顺里向，好哀怜拢总。

[1] *Yiu-teh fæn, ngæn-tsing hah-de.* 有得翻，眼睛瞎了。（原注）

[2] *Keh liang-tsих, feh i-jing, sæn-go-z, yiu-teh fæn, feh siang-sing.* 箇两节，「弗依顺」有得翻，「弗相信」。（原注）

[3] *'Oh wô, pô gyi long-tsong dô-kô lah-tsing.* 或话，把其拢总大家拦进。（原注）

³³ Jing-ming-go fu-tsoh, teng ts'ong-ming, teng cü-sih, ao-miao vu-gyüong! Gyi-go p'un-tön tse-kyiu feh tao-ti; Gyi-go lu-dao ts'eh-dôh-feh-tao-go! ³⁴ “Jü neng-keo hyiao-teh Cü-go sing-siang ? Gyi yiu teng jü siang-liang-ko ma?” [Y. 40. 13.] ³⁵ “Jü yiu soh-si sin peh Cü, iao Cü pao-wæn gyi?” [Ip. 41. 11.] ³⁶ Ing-we væn-veh tu z peng-ü Gyi, k'ao-djôh Gyi, kwe-ü Gyi. *Dæn-nyün yüong-wô üong-yün kwe* peh Gyi. Üô-meng.

³³ 神明个富足，等聪明，等知识，奥妙无穷！其个判断追究弗到底，其个路道测度弗到个！³⁴ 「谁能够晓得主个心想？其有等谁

商量过吗？」[Y. 40. 13.]³⁵「谁有啥西先拨主，要主报还其？」[Ip. 41. 11.]³⁶因为万物都是本于其，靠着其，归于其。但愿荣华永远归拨其。亚们。

Lm. XII.

KA-NI hyüong-di, we-leh Jing-ming *ih-ts'ih-go dz-pe ngô ky'ün*
ng-lah yüong hyin-zông zi-go kyi-sing hao tso ih-go ling-weh, tseng-
ky'i, Jing-ming sô hwun-hyi-go tsi-veh; ziu-z ng-lah pô ling-sing voh-z
*Jing-ming go fông-fah.*² Ng-lah m-nao tsiao yin-dzæ z-shü-go yiang-
shih; z iao pin-leh kôh-yiang siang-mao, ling-sing wun-ko; s-teh ng-
lah hao bin-c'ih Jing-ming-go ts-i, ziu-z keh hao-go, *Jing-ming sô*
hwun-hyi-go, djün-be-go z-ken.

介呢兄弟，为了神明一切个慈悲我劝尔拉用献上自个肌身好做
一个灵活，尊起，神明所欢喜个祭物。就是尔拉把灵性服侍神明个
方法。² 尔拉呒得好照现在时世个样式。是要变了各样相貌，灵性
换过，使得尔拉好辨出神明个旨意，就是箇好个，神明所欢喜个，
全备个事干。

³ Ngô k'ao-djôh sô s-peh ngô go eng-we wô hyiang ng-lah kôh-
nying dao, M-nao ko-ü meng-veng zi-tseng-zi-do; tông-kæ dzeng 'eh-

li-go sing-siang, kôh-nying tsiao Jing-ming sô feng peh gyi to-siao siang-sing-go sing.⁴ Tsing-ziang ah-lah ih-go sing-zông yiu hyü-to ts-t'i, keh-sing ts-t'i tu m̄-teh tso-yang yüong-dziang;⁵ z-ka, ah-lah hyü-to ny ing dzæ-ü Kyi-toh yia z ih-go kyi-sing, ping-ts'ia dô-kô ngwu-siang tso pah-t'i.

³ 我靠着所赐拨我个恩惠话向尔拉各人道，呒得好过于门份自尊自大，当该存合理个心想，各人照神明所分拨其多少相信个心。⁴ 正像阿拉一个身上有许多肢体，箇星肢体都呒得做样用场。⁵ 是介，阿拉许多人在于基督也是一个肌身，并且大家互相做百体。

⁶ Ka-ni, tsiao sô s-peh ah-lah go eng-we, kyi-jün kôh-nying yiu gyi kôh-yang eng-s; 'ôh-tsia yiu sin-cü-go eng-s, kæ tsiao siang-sing-go feng-ts'eng ka tso sin-cü-nying; ⁷ 'ôh-tsia yiu bæn-z-go eng-s, kæ bæn-z; 'ôh-tsia z kông dao-li go, kæ kông dao-li; ⁸ 'ôh-tsia ky'ün-hwô-go, kæ ky'ün-hwô: feng peh ny ing-kô go, iao [1]tsing-sing; tsiao-kwun z-ken go, iao gying-lih; tso hao-z go, iao hwun-hyi-siang.

⁶ 介呢，照所赐拨阿拉个恩惠，既然各人有其各样恩赐；或者有先知个恩赐，该照相信个分寸介做先知人；⁷ 或者有办事个恩赐，该办事；或者是讲道理个，该讲道理；⁸ 或者劝化个，该劝化。分拨人家个，要真心^[1]；照管事干个，要勤力；做好事个，要欢喜相。

[1] 'Ôh wô, kw'un-'ong-da-liang: k'en 2K. 8. 2. 或话，宽宏大量。看 2K. 8. 2.

(原注)

⁹ Jing-æ m-nao kô-go. Iao k'eh-ts'eng īa z-ken, ts'ing-gying hao z-ken. ¹⁰ Kông-tao ts'ing-æ hyüong-di, iao ts'ih-sing dô-kô siang-æ: kông-tao tseng-kying, iao ng t'e-tseng ngô, ngô t'e-tseng ng. ¹¹ Iao gying-lih, m-nao yiæ-dæ; iao dzeng ih-fæn nyih-sing; iao z-djông voh-z Cü. ¹² Dzeng siang-vông iao kao-hying; ziu wæn-næn iao jing-næ; tso tao-kao iao dzeng dziang-yün-ts sing. ¹³ Iao kong-ing sing-du-go yüong-dziang; tsih-dæ nyiing-k'ah, iao ing-gying.

⁹ 仁爱呒得好假个。要刻忖坏事干，亲近好事干。¹⁰ 讲到亲爱兄弟，要切心大家相爱。讲到尊敬，要尔推尊我，我推尊尔。¹¹ 要勤力，呒得好懈怠；要存一番热心；要时常服侍主。¹² 存想望要高兴；受患难要忍耐；做祷告要存长远之心。¹³ 要供应圣徒个用场；接待人客，要殷勤。

¹⁴ Keh-sing pih-næn ng-lah go cü-kwu, iao coh-foh gyi: iao coh-foh, m-nao tsiu-mô. ¹⁵ Iao teng hwun-hyi-go cü-kwu dô-kô hwun-hyi, teng pe-shông-go cü-kwu dô-kô pe-shông. ¹⁶ Ng-lah dô-kô ts'eo-de iao dong-sing-'eh-i. M-nao dzeng kyiao-ngao-go sing, z iao ^[1]teng ti-vi-go nyiing dong-'ang-dong-zo. M-nao zi sön zi ts'ong-ming.

¹⁴ 箕星逼难尔拉个主顾，要祝福其。要祝福，呒得好咒骂。¹⁵ 要等欢喜个主顾大家欢喜，等悲伤个主顾大家悲伤。¹⁶ 尔拉大家湊队要同心合意。呒得好存骄傲个心，是要等低微个人同行同坐^[1]。呒得好自算自聪明。

[1] 'Ôh wô, cün-kwun ti-vi-go z-ken. 或话，专管低微个事干。（原注）

¹⁷ Ih-ngæn m-nao yi ôh pao ôh. Iao liu-sing ky'i tso cong-nying sô sön t'i-min z-ken. ¹⁸ Ziah tso-leh-læ, dzing zi-go lih-liang, iao 'o-moh cong-nying. ¹⁹ Ts'ing-æ-go *hyüong-di*, m-nao zi sing zi-go ün; iao t'e-nyiang ô-wông: ing-we yiu sia-tih, “Cü z-ka wô, ‘Sing-ün dzæ Ngô; Ngô we wæn-pao.’” [Sm. 32. 35.] ²⁰ Keh-lah “ng-go ün-kô ziah du-kyi, hao peh gyi ky'üoh; k'eo-k'eh, hao peh gyi hah: z-ka tso-fah, k'o-pi do-leh t'aen-ho te-zông gyi-go deo-teng.” [Ty. 25. 21, 22.] ²¹ M-nao be ôh z-ken tang-shü; iao pô hao z-ken ky'i tang-ying gyi ôh z-ken.

¹⁷ 一眼呒得好以恶报恶。要留心去做众人所算体面事干。¹⁸ 若做勒来，尽自个力量，要和睦众人。¹⁹ 亲爱个兄弟，呒得好自申自个冤，要推让慳惶。因为有写的，「主是介话，『伸冤在我，我会还报。』」 [Sm. 32. 35.] ²⁰ 箕拉「尔个冤家若肚饥，好拨其吃；口渴，好拨其喝。是介做法，可比驮勒炭火堆上其个头顶。」 [Ty. 25. 21, 22.] ²¹ 茫得好被恶事干打输，要把好事干去打赢其恶事干。

Lm. XIII.

Keh-sing dzæ-zōng yiu gyün-ping cü-kwu, væn-pah nying tu kæ voh-gyi. Ing-we m-yiu ih-yang gyün-ping feh-z dzong Jing-ming ka læ; z yiu gyün-ping go, tu z Jing-ming sô shih-lih-go.² Sô-yi gyü-djih keh-go gyün-ping cü-kwu z ti-dih Jing-ming sô shih-lih-go kwe-kyü; keh-sing ti-dih-go cü-kwu pih-ding ziu ying-vah:³ Keh-sing kwun-fu, hao 'ang-we hao-vong p'ô gyi, ūa 'ang-we kæ p'ô gyi. Ng iao feh p'ô keh-go gyün-ping ma? tsih iao 'ang jün, ng ziu we teh-djôh gyi ts'ing-tsæn:⁴ ing-we gyi z Jing-ming-go ts'a-yüoh, iao peh ng teh-djôh hao-c'ü. Ng ziah-z tsôh ôh, kæ p'ô gyi: ing-we gyi feh-z k'ong-deo tsih-công seng-sah-ts-gyün; gyi z Jing-ming-go ts'a-yüoh, hao sing-ün ying-vah tsôh ôh go cü-kwu.⁵ Sô-yi pih iao voh gyi; feh tæn-tsih we-leh p'ô gyi ô-wông, ziu-z liang-sing-zōng yia kæ z-ka.⁶ We-leh ka, ng-lah yia kæ deo zin-liang; ing-we gyi-lah z tso Jing-ming-go bæn-z-nying, cün-kwun keh-go z-ken.

箇星在上有权柄主顾，凡百人都该服其。因为呒有一样权柄弗是从神明介来。是有权柄个，都是神明所设立个。² 所以拒绝箇个权柄主顾是抵敌神明所设立个规矩，箇星抵敌个主顾必定受刑罚。³ 箇星官府，好行为好留怕其，坏行为该怕其。尔要弗怕箇个权柄吗？只要行善，尔就会得着其称赞。⁴ 因为其是神明个差役，要拨

尔得着好处。尔若是作恶，该怕其。因为其弗是空头执掌生杀之权，其是神明个差役，好伸冤刑罚作恶个主顾。⁵ 所以必要服其，弗单只为了怕其惶，就是良心上也该是介。⁶ 为了介，尔拉也该投钱粮。因为其拉是做神明个办事人，专管箇个事干。

⁷ Væn-pah ny ing-teh-go meng-veng ng-lah kæ kwe peh gyi: *ing-teh* zin-liang, *kwe* gyi zin-liang; *ing-teh* se-din, *kwe* gyi se-din; *ing-teh* p'ô-gyü, p'ô-gyü gyi; *ing-teh* kying-djong, kying-djong gyi.

⁷ 凡百人应得个门份尔拉该归拨其。应得钱粮，归其钱粮；应得税钿，归其税钿；应得怕惧，怕惧其；应得敬重，敬重其。

⁸ Ih-ngæn m-nao ky'in ny ing-kô tsa; tsih-yiu dô-kô siang-æ-go tsa *feh-teh-feh* ky'in: ing-we æ-sih bih-nying cü-kwu z tso-dzing lih-fah.⁹ *Lih-fah-li* sô wô, “Feh-k'o kæn-ying, Feh-k'o sah *nying*, Feh-k'o t'eo-dao, Feh-k'o hwông-kao ny ing-kô, Feh-k'o sang t'en-sing,” [C. 2. 13-17.] 'ôh-tsia wa-yiu soh-go bih-diao lih-fah, tu z dzæ-ü keh-kyü shih-wô pao-kwah-tsing dzæ-nen, ziu-z, “Kæ æ-sih ling-sô-kô ziang zi ih-nyang-go.” [Lv. 19. 18.] ¹⁰ Jing-æ tsæ-ve 'æ ling-sô-kô; sô-yi jing-æ z tso-dzing lih-fah.

⁸ 一眼呒得好欠人家债，只有大家相爱个债弗得弗欠。因为爱惜别人主顾是做成律法。⁹ 律法里所话，「弗可奸淫，弗可杀人，弗可偷盗，弗可谎告人家，弗可生贪心」 [C. 2. 13-17.] 或者还有啥

个别条律法，都是在于箇句说话包括进在内，就是，「该爱惜邻舍家像自一样个。」[Lv. 19. 18.]¹⁰仁爱再軫害邻舍家；所以仁爱是做成律法。

¹¹ *Kæ z-ka tso-nying, ing-we hyiao-teh yin-dzæ z ah-lah tōng-kæ su-sing-cün-læ z-‘eo: ah-lah-go kyiу-sing næn-kæn pi ky‘i-ts‘u siang-sing-go z-‘eo wa gying-de.* ¹² *Yia-tao yi-kying kw‘a ko-de, t‘in kw‘a liang-de: ah-lah ziu kæ t‘eh-diao heh-en-go ‘ang-we, c‘ün-zōng kwōng-ming-go kw‘e-kah.* ¹³ *Kæ, ziang læ nyih-li, [1]jing-kwe-dao-kyü ka tso-nying ; m-nao vōng-ky‘üoh-vōng-yüong, tsiu-tse-wu-du, m-nao ying-lön, wāng-li, m-nao tsang-teo, tu-gyi, keh-sing.* ¹⁴ *Z iao c‘ün-zōng Cü Yiæ-su Kyi-toh; feh-k‘o liu-sing nyüoh-sing, ky‘i i-jing gyi-go s-yüôh.*

¹¹ 该是介做人，因为晓得现在是阿拉当该苏醒转来时候。阿拉个救星难间比起初相信个时候还近了。¹² 夜到已经快过了，天快亮了。阿拉就该脱掉黑暗个行为，穿上光明个盔甲。¹³ 该，像来日里，循规蹈矩介做人^[1]；呒得好妄吃妄用，酒醉糊涂，呒得好淫乱，横礼，呒得好争斗，妒忌，箇星。¹⁴ 是要穿上主耶稣基督，弗可留心肉身，去依顺其个私欲。

[1] 'Ôh wô, tso-nying tön-tsing. 或话，做人端正。（原注）

Lm. XIV.

SIANG-SING-GO sing no-ziah cü-kwu, yüong siu-liu gyi; tsih-z
m-nao teng gyi bin-pih sing-li-go nyi-leng.

相信个心懦弱主顾，用收留其，只是呒得好等其辩别心里个议
论。

² Yiu-teh-go siang-sing yang-yiang tong-si tu hao ky'üoh; ziah-z
no-ziah cü-kwu, gyi tsih we ky'üoh ts'æ. ³ Ky'üoh-go cü-kwu m-nao
k'en-ky'ing feh ky'üoh-go cü-kwu, feh ky'üoh-go cü-kwu yia m-nao
p'i-bing ky'üoh-go cü-kwu: ing-we Jing-ming yi-kying siu-liu gyi. ⁴ Ng
z jü hao p'i-bing bih-nying-go yüong-nying ma? Gyi 'ôh-tsia lih-leh-
djü 'ôh-tsia tih-tao, tu dzæ-ü gyi-zi-go cü-nying-kô. Gyi yia pih-ding
lih-leh-djü; ing-we Jing-ming neng-keo peh gyi lih-leh-djü.

² 有得个相信样样东西都好吃，若是懦弱主顾，其只会吃菜。³
吃个主顾呒得好看轻弗吃个主顾，弗吃个主顾也呒得好批评吃个主
顾。因为神明已经收留其。⁴ 尔是谁好批评别人个佣人吗？其或者
立勒住或者跌倒，都在于其自个主人家。其也必定立勒住，因为神
明能够拨其立勒住。

⁵ Yiu-teh-go k'en-djong ih-go nyih-ts ko-jü bih-go nyih-ts; yiu-
teh-go k'en-djong long-tsong nyih-ts. Kôh-nying iao zi-go sing-li ding-

kwe.⁶ Kwu-djôh nyih-ts cü-kwu z we-leh Cü kwu-djôh-go; feh kwu-djôh nyih-ts cü-kwu yia z we-leh Cü feh kwu-djôh-go. Ky'üoh-go cü-kwu z we-leh Cü ky'üoh-go, ing-we z zia-zia Jing-ming; feh ky'üoh-go cü-kwu z we-leh Cü feh ky'üoh-go, yia z zia-zia Jing-ming.⁷ Ing-we ah-lah cong-nying m̄-teh ih-go we-leh zi weh, yia m̄-teh ih-go we-leh zi si.⁸ Ziah-z weh, z we-leh Cü weh-go; si, yia z we-leh Cü si-go: kani, feh-leng weh, feh-leng si, ah-lah z Cü-go nying.⁹ We-leh ka Kyi-toh yi si, yi tsæ bô-ky'i, yi tso weh-nying, s-teh Gyi hao tso si-nying lin weh-nying-go Cü.

⁵ 有得个看重一个日子过如别个日子，有得个看重拢总日子。各人要自个心里定规。⁶ 顾着日子主顾是为了主顾着个，弗顾着日子主顾也是为了主弗顾着个。吃个主顾是为了主吃个，因为是谢谢神明；弗吃个主顾是为了主弗吃个，也是谢谢神明。⁷ 因为阿拉众人呒得一个为了自活，也呒得一个为了自死。⁸ 若是活，是为了主活个；死，也是为了主死个。介呢，弗论活，弗论死，阿拉是主个人。⁹ 为了介基督又死，又再爬起，又做活人，使得其好做死人连活人个主。

¹⁰ Ng dza-we læ-tih p'i-bing ng-go hyüong-di? Wa-yiu ng-noh dza-we ky'ing-k'en ng-go hyüong-di? Tsiang-læ ah-lah long-tsong tu iao lih læ Kyi-toh-go fah-döng-zin.¹¹ Sing-shü-li yiu sia-tih; “Cü z-ka

wô, 'Ngô ts-tin Zi vah-tsiu, væn-pah kyiah-k'o-deo pih-ding gyü-lôh læ Ngô-go min-zin, væn-pah zih-deo pih-ding tsæn-me Jing-ming.'" [Y. 45. 23.] ¹² Ka k'en-ky'i-læ, ah-lah kôh-nying tu iao tao Jing-ming-go min-zin ky'i sön zi-go tsiang.

¹⁰ 尔咋会来的批评尔个兄弟？还有尔依咋会轻看尔个兄弟？将来阿拉拢总都要立来基督个法堂前。¹¹ 圣书里有写的，「主是介话，『我指点自罚咒，凡百脚劙头必定跪落来我个面前，凡百舌头必定赞美神明。』」 [Y. 45. 23.] ¹² 介看起来，阿拉各人都要到神明个面前去算自个账。

¹³ Keh-lah yi-'eo m-nao ng p'i-bing ngô, ngô p'i-bing ng: ng-lah neng-s ding-kwe keh ih-yiang, ziu-z m-nao pô pæn-tih-go tong-si, 'ôh-tsia yiu kwæn-ngæ go tong-si, fông læ hyüong-di min-zin. ¹⁴ Ngô dzæ-ü Cü Yiæ-su hyiao-teh, yia z k'ao-jih, m-yiu ih-yiang tong-si gyi-zi z [1]feh kyih-zing; tsih-yiu sön keh-yiang z feh kyih-zing cü-kwu, dzæ gyi ming-'ô z [1]feh kyih-zing. ¹⁵ Ng-go hyüong-di ziah we-leh ng-go ky'üoh-zih tæn sing-z, ng ziu [2]feh tsiao jing-æ ka tso-nying. Kyi-toh z dæ gyi si-go, ng m-nao pô ng-go ky'üoh-zih s-teh gyi mih-vông.

¹³ 箇拉以后呒得好尔批评我，我批评尔。尔拉能使定规箇一样，就是呒得好把攤跌个东西，或者有关碍个东西，放来兄弟面前。¹⁴ 我在于主耶稣晓得，也是靠实，呒有一样东西其自是弗洁淨

[1]; 只有算箇样是弗洁淨^[1]主顾，在其名下是弗洁淨。¹⁵ 尔个兄弟若为了尔个吃食担心事，尔就弗照仁爱介做人^[2]。基督是代其死个，尔呒得好把尔个吃食使得其灭亡。

[1] Feh kyih-zing; 'ôh wô, ze-djông-go. 弗洁淨。或话，随常个。（原注）

[2] 'Ôh wô, tso-nying m-jing-sing. 或话，做人呒仁心。（原注）

¹⁶ Ng-lah-go hao-c'ü m-nao peh ny ing-kô pông-hwe. ¹⁷ Jing-ming-go koh feh dzæ-ü ky'üoh-ky'üoh hah-hah; z dzæ-ü kong-yi, 'o-moh, teng Sing-Ling-go kw'a-lôh. ¹⁸ Læ keh-sing z-ken voh-z Kyi-toh cü-kwu, gyi z Jing-ming sô hwun-hyi, yia z ny ing sô ts'ing-tsæn-go.

¹⁶ 尔拉个好处呒得好拨人家谤毁。¹⁷ 神明个国弗在于吃吃喝喝；是在于公义，和睦，等圣灵个快乐。¹⁸ 来箇星事干服侍基督主顾，其是神明所欢喜，也是人所称赞个。

¹⁹ Keh-lah keh-sing kwæn-ü 'o-moh teng dô-kô dzing-dziu teh-ky'i go z-ken, ah-lah kæ tông-sing tso. ²⁰ M-nao we-leh ky'üoh-zih hwe-diao Jing-ming-go sang-weh. Yiang-yiang tong-si tu z kyih-zing; tsih-z ky'üoh-go cü-kwu, ziah ta-li bih-nying pæn-tih, dzæ gyi-go ming-'ô z ūa-go. ²¹ Ziah-z ky'üoh hweng, hah tsiu, 'ôh-tsia ze-bin soh-go z-ken, iao 'æ-li hyüong-di pæn-tih, ü gyi yiu ngæ, 'ôh-tsia long-leh gyi sing no-ziah, wa-z feh ky'i tso hao. ²² Ng yiu siang-sing-go sing feh? Læ Jing-ming-go min-zin zi hao dzeng-tih. Ih-go ny ing zi sön

tsôh-hying tso go z-ken, tsih iao feh sông zi-go liang-sing, ziu yiu foh-ky'i.²³ Tsih-yiu *sing-li* kyin-nyi cü-kwu, ziah-z ky'i ky'üoh, z yi-kying ding-ze; ing-we feh-z c'ih-ü siang-sing: væn-pah feh c'ih-ü siang-sing go z-ken tu z ze.

¹⁹ 箇拉箇星关于和睦等大家成就德气个事干，阿拉该当心做。

²⁰ 吼得好为了吃食毁掉神明个生活。样样东西都是洁淨；只是吃个主顾，若带累别人搬跌，在其个名下是坏个。²¹ 若是吃荤，喝酒，或者随便啥个事干，要害累兄弟搬跌，于其有碍，或者弄勒其心懦弱，还是弗去做好。²² 尔有相信个心弗？来神明个面前自好存的。一个人自算作兴做个事干，只要弗伤自个良心，就有福气。²³ 只有心里见疑主顾，若是去吃，是已经定罪；因为弗是出于相信。凡百弗出于相信个事干都是罪。

Lm. XV.

Ah-lah kông-gyiang cü-kwu ing-kæ tæn-tông keh-sing feh kông-gyiang cü-kwu-go no-ziah, m-nao *tæn* peh zi hwun-hyi.² Ah-lah kôh-nying kæ 'ang jün, peh ling-sô-kô hwun-hyi; hao dzing-dziu gyi-go teh-ky'i.³ Ing-we Kyi-toh yia 1m-teh peh Zi hwun-hyi, fæn-cün z ing-nyiæn Sing-shü-li sô wô, “Keh-sing zôh-mô Ng go cü-kwu, gyi-lah-go

zôh-mô shih-wô z ling-djôh Ngô.” [S. 69. 9.]⁴ Z yü-sin sia-tih-go shih-wô tu z we-leh hyüing-hwe ah-lah sia-tih; s-teh ah-lah, teh-djôh dzong Sing-shü ka læ-go jing-næ teng en-ƿe, neng-keo dzeng siang-vông-go sing.

阿拉刚强主顾应该担当箇星弗刚强主顾个懦弱，呒得好单拔自欢喜。² 阿拉各人该行善，拔邻舍家欢喜，好成就其个德气。³ 因为基督也呒得拔自欢喜，反转是应验圣书里所话，「箇星鑿罵尔个主顾，其拉个鑿罵说话是临着我。」[S. 69. 9.]⁴ 是预先写的个说话都是为了训诲阿拉写的。使得阿拉，得着从圣书介来个忍耐等安慰，能够存想望个心。

⁵ Dæn-nyün keh-we s jing-næ teng en-ƿe go Jing-ming peh ng-lah tsiao Kyi-toh Yiæ-su-go^[1] pōng-yiang hao dô-kô dzeng tso-yiang sing-siang; ⁶ s-teh ng-lah ih-sing-ih-i ‘eh-k’eo-zi-dong hao tsæn-me Jing-ming ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go Ah-tia.

⁵ 但愿箇位赐忍耐等安慰个神明拨尔拉照基督耶稣个榜样^[1]好大家存做样心想，⁶ 使得尔拉一心一意合口齐动好赞美神明阿拉主耶稣基督个阿爹。

[1] 'Oh wô, feng-fu. 或话，吩咐。（原注）

⁷ Sô-yi ng-lah kæ dô-kô ng siu-liu ngô, ngô siu-liu ng, ziang Kyi-toh yia siu-liu ah-lah, hao kwe yüong-wô peh Jing-ming.⁹ Ngô wô,

Yiæ-su Kyi-toh z tso tsiu-keh-li-go Bæn-z-nying, iao ing-nyiæn Jing-ming-go dzing-jih, hao k'ao-jih keh-sing s-peh tsu-tsong go ing-hyü; ⁹ yi s-teh bih-koh-nying we-leh Gyi-go æ-lin hao kwe yüong-wô peh Jing-ming: ziang yiu sia-tih, wô, “Ngô,” we-leh ka, læ bih-koh-nying-go cong-nyiang we tsæn-me Ng, ko-ts'öng Ng-go ming-deo.” [S. 18. 49.] ¹⁰ Wa-yiu wô, “Ng-lah bih-koh-nying hao teng Gyi-zi-go pah-sing dô-kô kw'a-lôh.” [Sm. 32. 43.] ¹¹ Yi wô, “Ng-lah væn-koh, yüong tsæn-me Cü; ng-lah cong pah-sing, tu yüong coh-tsæn Gyi.” [S. 117. 1.] ¹² Wa-yiu Yi-sæ-üô wô, “Yiæ-si-go Keng-cü we c'ih-læ; ziu-z keh-we be kyü-zöng djü væn-koh Cü-kwu: bih-koh-nying tu we nyiang-vöng Gyi.” [Y. 11. 1.]

⁷ 所以尔拉该大家尔收留我，我收留尔，像基督也收留阿拉，好归荣华拨神明。⁹ 我话，耶稣基督是做周割礼个办事人，要应验神明个诚实，好靠实箇星赐拨祖宗个应许；⁹ 又使得别国人为了其个哀怜好归荣华拨神明。像有写的，话，「我，为了介，来别国人个中央会赞美尔，歌唱尔个名头。」[S. 18. 49.] ¹⁰ 还有话，「尔拉别国人好等其自个百姓大家快乐。」[Sm. 32. 43.] ¹¹ 又话，「尔拉万国，用赞美主；尔拉众百姓，都用祝赞其。」[S. 117. 1.] ¹² 还有以赛亚话，「耶西个根株会出来，就是箇位被举上治万国主顾。别国人都会仰望其。」[Y. 11. 1.]

¹³ Dæn-nyün keh-we s siang-vông go Jing-ming we peh ng-lah dzeng siang-sing-go sing hao c'ong-mun ih-ts'ih kw'a-lôh bing-en; s-teh ng-lah-go siang-vông-go sing, k'ao-djôh Sing-Ling-go neng-ken, we yü-kô to-ky'i-læ.

¹³ 但愿箇位賜想望个神明会拨尔拉存相信个心好充满一切快乐平安。使得尔拉个想望个心，靠着圣灵个能干，会愈加多起来。

¹⁴ HYÜONG-DI, ngô-zi yia jih-we siang-sing ng-lah-go liang-jün læ-leh tsoh, yi c'ong-mun ih-ts'ih-go cü-sih, zi neng-keo dô-kô siang-ky'ün. ¹⁵ Dæn-z ngô fông-tæn-tin sia sing peh ng-lah hyüong-di, z iao di-sing ng-lah; ing-we Jing-ming s-peh ngô eng-we ¹⁶ hao læ bih-koh-nying cong-nyiang tso Yiæ-su Kyi-toh-go bæn-z-nying, ziang tsi-s ka bæn Jing-ming foh-ing-go z-ken, s-teh bih-koh-nying hao tso *Jing-ming* sô hwun-hyi-go tsi-veh, z dzæ-ü Sing-Ling tseng-ky'i-liao-go.

¹⁴ 兄弟，我自也实惠相信尔拉个良善来勤足，又充满一切个知识，自能够大家相劝。¹⁵ 但是我放胆点写信拨尔拉兄弟，是要提醒尔拉。因为神明赐拨我恩惠 ¹⁶ 好来别国人中央做耶稣基督个办事人，像祭司介办神明福音个事干，使得别国人好做神明所欢喜个祭物，是在于圣灵尊起了个。

¹⁷ Keh-lah kông-tao Jing-ming z-ken, ngô dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su yiu-leh hao kw'ô-k'eo. ¹⁸ Ing-we ngô bih-nyiang-kao feh ken kông;

tsih kōng Kyi-toh tsia ngô sing-zōng tso-go z-ken, peh bih-koh-nying
læ kwe-voh; *ziu-z yüong* ngô-go k'eo-kong, 'ang-ts,¹⁹ teng jing-tsih
gyi-z-go neng-ken, teng Jing-ming-go Ling-go neng-ken; z-ka, dzong
Yiæ-lu-sah-leng s-deh-lön-ky'ün ih-dzih tao Yi-li-li-kwu, ngô yi-kying
djün-pin Kyi-toh-go foh-ing.²⁰ Ngô ôh siang djün foh-ing, feh-z læ
keh-sing yi-kying t'ing-meng Kyi-toh ming-z go di-fông, sæn-leh ky'i
oh læ bih-nying-go ziang-kyiah-zōng:²¹ z ziang *Sing-shü-li* sô sia-tih,
“M-nying pô Gyi fong-sing t'ong-cü gyi-lah cü-kwu, tsiang-læ we k'en-
kyin; m-neh t'ing-meng-ko cü-kwu, tsiang-læ we hyiao-teh.” [Y. 52.
15.]

¹⁷ 箇拉讲到神明事干，我在于基督耶稣有勒好夸口。¹⁸ 因为我
别样告弗敢讲，只讲基督藉我身上做个事干，拨别国人来归服。就
是用我个口供，行止，¹⁹ 等神迹奇事个能干，等神明个灵个能干。
是介，从耶路撒冷四凸乱圈一直到以利哩古，我已经传遍基督个福
音。²⁰ 我恶相传福音，弗是来箇星已经听闻基督名字个地方，省勒
起屋来别人个墙脚上。²¹ 是像圣书里所写的，「呒人把其风声通知
其拉主顾，将来会看见；呒得听闻过主顾，将来会晓得。」 [Y. 52.
15.]

²² Ngô sô-yi [1]keh hyü-to tsao-su yiu tsu-kah feh neng-keo tao
ng-lah u-sen læ.²³ Dæn-z yin-dzæ læ dông-pin di-fông m-c'ü *hao djün*

foh-ing, yi le-nyin k'eh-siang læ kyin ng-lah,²⁴ ngô tao Z-pæn-yüô ky'i z-'eo, we tao ng-lah u-sen læ. Ngô siang-vông jing-lu k'en-kyin ng-lah, sin teng ng-lah [2]*dô-kô jü-jü* yiu-tin peh ngô i-sing-mun-tsoh, 'eo-deo hao peh ng-lah song ngô ko-ky'i.

²² 我所以箇许多遭数^[1]有阻隔弗能够到尔拉乌碎来。²³ 但是现在来荡边地方呒处好传福音，又屡年渴想来见尔拉，²⁴ 我到士班雅去时候，会到尔拉乌碎来。我想望顺路看见尔拉，先等尔拉大家聚聚有点拨我依心满足^[2]，后头好拨尔拉送我过去。

[1] '*Ôh wô*, do-nyiang. 或话，大样。（原注）

[2] '*Ôh wô*, sông-sông-kw'a-kw'a jü-jü. 或话，爽爽快快聚聚。（原注）

²⁵ Næn-kæn ngô z tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i kong-ing sing-du. ²⁶ Ing-we Mô-gyi-teng teng Üô-kæ-üô *nying* z hwun-hyi kyün-long *nying-ts* peh Yiæ-lu-sah-leng sing-du-go gyüong-kw'u cü-kwu. ²⁷ Gyi-lah z hwun-hyi; keh yia z gyi-lah ing-kæ wæn go tsa: ing-we bih-koh-nying kyi-jün dô-kô teh-djôh gyi-lah weh-ling-go hao-c'ü, z-jün tông-kæ pô nyüoh-sing-go hao-c'ü keh-hyiang ky'i kong-ing gyi-lah. ²⁸ Teng ngô keh-go z-ken tso-dzing, keh-go ko-ts kao-dæ gyi-lah siu-li, ngô we ko ng-lah-go di-fông tao Z-pæn-yüô ky'i. ²⁹ Ngô yia hyiao-teh tao ng-lah u-sen læ z-'eo, pih-ding ta-leh Kyi-toh foh-ing-go mun-tsoh hao-c'ü ka læ.

²⁵ 难间我是到耶路撒冷去供应圣徒。²⁶ 因为马其顿等亚该亚人是欢喜捐拢银子拨耶路撒冷圣徒个穷苦主顾。²⁷ 其拉是欢喜，箇也是其拉应该还个债。因为别国人既然大家得着其拉活灵个好处，自然当该把肉身个好处箇向去供应其拉。²⁸ 等我箇个事干做成，箇个果子交代其拉手里，我会过尔拉个地方到士班雅去。²⁹ 我也晓得到尔拉乌碎来时候，必定带勒基督福音个满足好处介来。

³⁰ Ngô we-leh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo teng Sing-Ling-go dz-æ, ky'ün ng-lah hyüong-di, teng ngô dô-kô dong-sing-yiah-lih t'i ngô gyiu-gyiu Jing-ming; ³¹ hao peh ngô t'eh-c'ih Yiu-t'a di-fông keh-sing^[1]feh i-jing cü-kwu-go siu-li, yi s-teh ngô tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i kong-ing go z-ken we peh sing-du hwun-hyi; ³² s-teh ngô k'ao-djôh Jing-ming-go ts-i hao hwun-hwun-hyi-hyi tao ng-lah u-sen læ, teng ng-lah dô-kô teh-djôh en-ƿe. ³³ Dæn-nyün keh-we 'o-bing-go Jing-ming teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong. Üô-meng.

³⁰ 我为了阿拉主耶稣基督个名头等圣灵个慈爱，劝尔拉兄弟，等我大家同心协力替我求求神明，³¹ 好拨我脱出犹太地方箇星弗依顺^[1]主顾个手里，又使得我到耶路撒冷去供应个事干会拨圣徒欢喜，³² 使得我靠着神明个旨意好欢欢喜喜到尔拉乌碎来，等尔拉大家得着安慰。³³ 但愿箇位和平个神明等尔拉众人大家来东。亚们。

[1] 'Oh wô, feh siang-sing. 或话，弗相信。（原注）

Lm. XVI.

AH-LAH ts-i-me Fi-pi, z Kyin-keh-li kyiao-we-go bæn-z-nying, ngô t'ôh-t'ôh ng-lah; ² iao ng-lah tsiao sing-du-go meng-veng dzæ-ü Cü siu-liu gyi; ping-ts'ia gyi yiu soh-go iao ng-lah, ng-lah kæ pông-dzu gyi: ing-we gyi yi-kying *pông-dzu* hyü-to nying ko, yia pông-dzu ngô ko.

阿拉姊妹腓比，是坚革哩教会个办事人，我托托尔拉，²要尔拉照圣徒个门份在于主收留其。并且其有啥个要尔拉，尔拉该帮助其。因为其已经帮助许多人过，也帮助我过。

³ Hao mông-mông Pah-kyi-lah teng Üô-kyü-lah, z dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su tso ngô-go pông-siu. ⁴ Gyi-lah, we-leh ngô sing-ming, zi-go deo-kying ts'ô-ih-ngæn 'eo-leh tao-k'eo-li: fi-dæn ngô, ziu-z bih-koh-go cong kyiao-we tu ken-zia gyi. ⁵ Wa-yiu *mông-mông* gyi-lah oh-li-go kyiao-we. Hao mông-mông ngô ts'ing-æ-go Yi-pæ-nyi-t'u; gyi z Üô-kæ-üô hyin-zöng peh Kyi-toh go zöng-sing ko-ts. ⁶ Hao mông-mông Mô-li-üô; gyi we-leh ah-lah hyü-to lao-sing-fi-lih. ⁷ Hao mông-mông En-to-nyi-kwu teng Yiu-nyi-üô, z ngô ts'ing-kyün, teng ngô dong-de lôh-kæn-go; gyi-lah læ s-du cong-nyiang yiu ming-sing; yia sin-jü ngô tso Kyi-toh-go meng-du. ⁸ Mông-mông En-pah-li; gyi dzæ-ü Cü z ngô

sô ts'ing-æ-go.⁹ Mông-mông R-pô-nu, dzæ-ü Kyi-toh tso ah-lah pông-siu; teng ngô ts'ing-æ-go Z-da-kwu.¹⁰ Mông-mông Üô-pi-li; gyi dzæ-ü Kyi-toh z s-c'ih-liao-go nyung. Mông-mông Üô-li-to-pu [1]keh-kô li-hiang-go *sing-du*.¹¹ Mông-mông ngô-go ts'ing-kyün Hyi-lo-t'in. Mông-mông Nô-gyi-su [1]keh-kô li-hiang keh-sing dzæ-ü Cü go.¹² Mông-mông T'u-fi-nô teng T'u-fu-sah, z dzæ-ü Cü lao-sing-fi-lih-go *tsi-me*. Mông-mông ts'ing-æ-go *tsi-me* Pe-sih; gyi dzæ-ü Cü yiu hyü-to lao-sing-fi-lih.¹³ Mông-mông Lu-fu, z dzæ-ü Cü t'iao-shün-go: wa-yiu mông-mông gyi ah-nyiang, yia z ngô ah-nyiang.¹⁴ Mông-mông Üô-seng-gyi-t'u, Feh-leh-ken, Heh-mô, Pah-lo-pô, Heh-mi keh-sing, teng gyi-lah dô-kô læ-kæn-go hyüong-di.¹⁵ Mông-mông Fi-lo-lo-kwu teng Yiu-li-üô, Nyi-li-üô teng gyi *tsi-me*, wa-yiu O-ling-pô teng gyi-lah dô-kô læ-kæn-go cong sing-du.¹⁶ Ng-lah iao ts-ts-dzing-dzing 'ang hyüong-cü-go li, dô-kô mông-mông. Kyi-toh-go kyiao-we tu mông-mông ng-lah.

³ 好望望百基拉等亚居拉，是在于基督耶稣做我个帮手。⁴ 其拉，为了我性命，自个头颈差一眼候勒刀口里。非但我，就是别国个众教会都感谢其。⁵ 还有望望其拉屋里个教会。好望望我亲爱个以拜尼土，其是亚该亚献上拨基督个尝新果子。⁶ 好望望马利亚，其为了阿拉许多劳心费力。⁷ 好望望安多尼古、等犹尼亚，是我亲眷，等我同队落监个。其拉来使徒中央有名声，也先如我做基督个

门徒。⁸ 望望暗伯利，其在于主是我所亲爱个。⁹ 望望耳巴奴，在于基督做阿拉帮手；等我亲爱个士大古。¹⁰ 望望亚比利，其在于基督是试出了个人。望望亚利多布箇家^[1]里向个圣徒。¹¹ 望望我个亲眷希罗天。望望拿其数箇家^[1]里向箇星在于主个。¹² 望望土非拿、等土富撒，是在于主劳心费力个姊妹。望望亲爱个姊妹彼息，其在于主有许多劳心费力。¹³ 望望鲁孚，是在于主挑选个。还有望望其阿娘，也是我阿娘。¹⁴ 望望亚逊其土、弗勒干、黑马、八罗巴、黑米箇星，等其拉大家来间个兄弟。¹⁵ 望望非罗罗古、等犹利亚、尼利亚、等其姊妹，还有阿林巴、等其拉大家来间个众圣徒。¹⁶ 尔拉要致致诚诚行嗅嘴个礼，大家望望。基督个教会都望望尔拉。

[1] *Keh liang tsih, keh-kô liang-go z, yiu-teh wô, beng-yiu.* 箇两节，「箇家」两个字，有得话，「朋友」。（原注）

¹⁷ Ngô ky'ün ng-lah, hyüong-di, yüong kwu-djôh keh-sing feh tsiao ng-lah sô 'ôh-ko-go dao-li long-c'ih feng-k'æ z-ken, 'æ-li ny ing væn-ze go cü-kwu: yüong bi-k'æ gyi-lah. ¹⁸ Keh-cü ny ing feh-z voh-z ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh, z voh-z gyi-zi-go du-bi; gyi-lah pô din-dông-mih-ti vong-dzing shih-wô hong-yiu keh-sing dzing-jih ny ing-go sing.
¹⁹ Ng-lah i-jing-go ming-sing tao-c'ü tu teh-cü-de. Sô-yi ngô we-leh ng-lah hwun-hyi; tsih-z ngô iao ng-lah, kông-tao hao z-ken, we ts'ong-ming; kông-tao wa z-ken, we ^[1]lao-jih. ²⁰ Keh-we 'o-bing-go Jing-

ming we soh-soh tsiang Sah-dæn [2] peh ng-lah kyiah-'ô dah-wu. Dæn-nyün ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah dô-kô læ-tong.

¹⁷ 我劝尔拉，兄弟，用顾着箇星弗照尔拉所学过个道理弄出分开事干、害累人犯罪个主顾，用避开其拉。¹⁸ 箇株人弗是服侍阿拉主耶稣基督，是服侍其自个肚皮。其拉把甜糖蜜滯奉承说话哄诱箇星诚实人个心。¹⁹ 尔拉依顺个名声到处都得知了。所以我为了尔拉欢喜，只是我要尔拉，讲到好事干，会聪明；讲到坏事干，会老实[1]。²⁰ 箇位和平个神明会速速将撒但拨尔拉脚下踏糊^[2]。但愿阿拉主耶稣基督个恩惠等尔拉大家来东。

[1] 'Ôh wô, nyü-beng. 或话，愚笨。（原注）

[2] 'Ôh wô, sông-'æ læ ng-lah kyiah-'ô: k'en Ts. 3. 15. 或话，伤害来尔拉脚下。看 Ts. 3. 15.（原注）

²¹ Ngô-go pông-siu Di-mo-t'a, teng ngô ts'ing-kyün Lu-gyiu Yiæ-seng Sô-si-pô-teh, tu mông-mông ng-lah. ²² Ngô dæ-sia keh-fong sing go Teh-tiu, dzæ-ü Cü mông-mông ng-lah. ²³ Kyüô-yiu mông-mông ng-lah; gyi z su-djông liu ngô teng kyiao-we-li-go cong-nying. Yün-li-go kw'u-vông Yi-lah-tu, teng ah-lah hyüong-di Kwah-t'u, mông-mông ng-lah.

²¹ 我个帮手提摩太，等我亲眷路求、耶孙、所西巴德，都望望尔拉。²² 我代写箇封信个德丢，在于主望望尔拉。²³ 加犹望望尔

拉，其是素常留我等教会里个众人。县里个库房以拉都，等阿拉兄弟括土，望望尔拉。

²⁴ Dæn-nyün ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah
cong-nying dô-kô læ-tong. Üô-meng.

²⁴ 但愿阿拉主耶稣基督个恩惠等尔拉众人大家来东。亚们。

²⁵ Næn-kæn Keh-we neng-keo tsiao ngô-go foh-ing teng sô djün
Yiæ-su Kyi-toh-go dao-li kyin-kwu ng-lah-go sing, (*keh-go dao-li ziu-z*
hyin-c'ih keh ao-miao z-ken, üong-kwu-yi-læ z ing-dzông-tih, ²⁶ *yin-*
dzæ z piao ming-bah, ping-ts'ia tsiao keh-we üong-yün Jing-ming-go
feng-fu, yüong-djôh sin-cü-nying-go shü, djün peh væn-koh-nying hao
siang-sing i-jing;) ²⁷ dæn-nyün yüong-wô, k'ao-djôh Yiæ-su Kyi-toh,
üong-yün kwe peh keh doh-ih-we ts'ong-ming-go Jing-ming. Üô-
meng.

²⁵ 难间箇位能够照我个福音等所传耶稣基督个道理坚固尔拉个
心，（箇个道理就是显出箇奥妙事干，永古以来是隐藏的，²⁶ 现在
是表明白，并且照箇位永远神明个吩咐，用着先知人个书，传拨万
国人好相信依顺。）²⁷ 但愿荣华，靠着耶稣基督，永远归拨箇独
位聪明个神明。亚们。